

Taxa postala
pártól in num.
No. 244716/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET” a transilvaniai és
banati zsidóság egyetlen naplap-
ja. Cikkünk utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Fel-
adó: Jámbor Ferenc. Adminis-
trator delegat si grant responsabil-Fel-
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-Tulajdonos: Fraternitas S. A. R.
de Editura. Registrul publicatiunilor
periódice No. 43. Dos. 889. 1938.
Tribunau Cluj, Secția III.

Szerda, május, 3.
1939—5699. Ijar 14.
XXII. évfolyam, 98. szám.

Calinescu miniszterelnök hatalmas beszéde a céhek bucaresti kongresszusán

az új rendszer reformjairól, Románia területi integritásáról
és az ország felkészültségéről

Bucuresti, május 2. A fővárosban hétfőn tartották meg a céhek kongresszusát. A gyűlésen részt vett Calinescu miniszterelnök, valamint Bujoiu, Ralea, Slavescu, dr. Marinescu és Titeanu miniszterek. Ralea munkaügyi miniszter rámutatott arra, milyen helyesen cselekedett a munkásság, mikor az osztályharcos szindikátusok helyett az irányított szindikátusokba tömörült. A munkásság bizalommal viseltetik a rendszer politikájával szemben. A miniszter ezután felsorolta az új rendszer reformjait.

Calinescu miniszterelnök szólt fel ezután s összefoglalta az új rendszer előnyeit.

— Amit az állítólagos demokrácia nem tudott megtenni, — mondotta a miniszterelnök — megtette a tekintélyrendszer a munkásság iránti szeretetből. Természetes, hogy mindez nem lett volna lehetséges öfelsege megértése, kezdeményezése és bátorítása nélkül. Elsősorban neki köszönhető a nagy változások. A munkásság képviselői ünnepélyesen kijelentették, hogy gondot fordítanak a hadsereg felszerelésére. Legőszintűbb köszönetemet kifejezve, kijelentem, hogy az országot meg kell védeni s ebben a tekintetben mindent meg kell tenni.

— Egy szomszéd ország sajtójában nemrég bizonyos követeléseknek adtak hangot Romániával szemben s egy másik hatalom állítólagos támogatására hivatkoztak. Hasonló megnyilvánulások nem szolgálják a jó szomszédtság és barátság ügyét, amelyet kívánunk s nem járulnak hozzá a helyzet tisztázásához.

Egyetlen idegen hatalom illetékes képviselője sem tett soha olyan javaslatot, hogy dőlozatot hozzunk az ország területével kapcsolatban.

Nehogy bátorítást nyujtsak hasonló kísérletre, kényszerítve érzem magam s helyesnek tartom megállapítani: a román kormány politikája a területi épség és méltóság politikája mindenkivel teljes egyetértésben. Határozottan ki kell jelentenem, hogy Románia jó szomszéd és baráti kapcsolatokat kíván az összes környező államokkal, kész ezeknek a kapcsolatoknak a megerősítésén dolgozni, úgy kulturális, mint gazdasági tekintetben, de nemzeti területünk elleni minden kísérlet teljes ellenállásunkba ütközik.

Ez nem a kormány, vagy egy csoport politikája, hanem az ország politikája, nemzeti politika, a nemzeti egység megőrzése eszméjének jegyében. Az ország fel van készülve.

A kongresszus résztvevői lelkesen éljenztek ezután Károly király öfelsegét. A következő szónok Eftimie Gherman, a bányamunkások és az erdélyi munkások nevében beszélt, Gh. Gheorghescu a magán-tisztviselők, G. Teodoru pedig a textil és ruházati ipari munkások céhe nevében. Beszédeik után a gyűlés Calinescu miniszterelnök kijelentései alapján határozati javaslatot fogadott el.

A résztvevők ezután oszlopokba sorakoztak s elhaladtak a királyi palota előtt, ahol

öfelsege az erkélyről üdvözölte a munkásokat, majd koszorút helyeztek el az Ismeretlen katona sírjára.

Este értekezlet volt, amelyen a mezőgaz-

dasági munkásságnak a betegsegélyzőbe való besorozásának kérdését tárgyalták meg. Ez alkalommal Cornatianu és Ralea miniszterek beszéltek.

Eredményesen befejeződtek az angol-török tárgyalások

Megcáfolták az olasz-francia közvetlen tárgyalások hírét.
A francia sajtó az ellenállás szükségességét hangoztatja
a tengelyhatalmakkal szemben

Mi lesz Szlovákia sorsa?

Párizs, május 2. (Rador). Az általános helyzettel foglalkozva, a hétfői francia lapok az ellenállás szükségességét hangoztatják. Fabry a Matin-ben rámutat arra, hogy Lengyelország, Anglia és Franciaország (a kontinens és északafrikai területek együttvéve) 140 milliós embertömböt képeznek. Az erők ezen egyszerű felvonultatása elég arra, hogy elvegye a kedvet minden erőszakos próbálkozástól.

Erőszakra — erőszakkal

Balby a Jour-ban írja, hogy a demokratikus hatalmak el vannak határozva, hogy a jövőben erőszakra erőszakkal fognak válaszolni. A helyzet sokkal jobb, mint 1938-ban, mert Anglia Franciaországgal együtt mozgósít és az Egyesült Államok harcbabocsátkozásához nem kellene két év, mint 1914-ben.

Több francia lap római tudósítója szerint fasiszta körökben bizonyos nyugtalanság észlelhető a német politikával kapcsolatban. Az Oeuvre kihangsúlyozza, hogy Rómában kedvezőtlenül nézik Németország tulsúlyát a tengelyen belül. A lap szerint az olasz lapok által ismertett angol és francia fegyverkezési kiadások óriási számadatai, amelyek a demokráciák háborus politikáját voltak hivatva illusztrálni, igen nagy benyomást kellett az olasz közvéleményben.

A Justice írja, hogy Németországnak nem szabad kétséggel lennie a demokratikus országok elhatározását illetően. Minden újabb támadás háborúra vezetne.

Megcáfolt olasz-francia tárgyalások

Párizs, május 2. A Press Association távirati iroda hétfőn azt a jelentést röpitette világgá, hogy Olaszország és Franciaország között tárgyalások vannak folyamatban. Az olasz kormány két helyet kért a suez-i csatorna igazgatóságában, szabad körtet a dzsibuti kikötőben, a francia vasutvonal abesszin területre eső része fölötti rendelkezést és a tuniszi olaszok helyzetének az 1893-as egyezmény értelmében való rendezését. A francia kormány ez utóbbi kívánságot nem hajlandó teljesíteni és kompromisszumos megoldást javasol.

A Havas ügynökség megállapítja, hogy a fentebbi közlések nem felelnek meg a valóságnak. Franciaország és Olaszország között nincsenek folyamatban tárgyalások.

London, május 2. A Havas ügynökség jelenti: Az angol-török tárgyalások eredményesen befejeződtek. Csaknem bizonyos, hogy az angol kormány még e hét folyamán hivatalos nyilatkozatot fogja erről a világot tájékoztatni.

Az angol-orosz tárgyalások kedvező menetéről az alsóház hétfői ülésén tájékoztatta Chamberlain az ellenzékét.

Róma, április 2. A Giornale d'Italia írja, hogy az új olasz katonai hitelek és a Braunschmitt tábornok, a német hadsereg főparancsnokának látogatása megadja a szükséges választ az angol-francia bekerítési politikára. Ezen politikai, katonai és diplomáciai bekerítés mindinkább olyan fenyegető jelleget nyer, hogy Olaszország és Németország fegyverkeznek és összhangba hozzák erőiket, valamint védelmi terveiket ezen offenzíva ellen.

Varsó, május 2. A danzigi kérdéssel foglalkozva, az Express Poranny írja, hogy Danzig kérdése sohasem létezett Lengyelország számára a német felfogásban. Jelenlegi formájában a danzigi kérdést a hivatalos német körök hozzák felszínre, tehát azt a német politikai módszerek és célok tükrében kell nézni. A német politika el akarja távolítani Lengyelországot a Balti tengertől, meg akarja szállani a Visztula torkolatát és fokozni kívánja a német befolyást azokon a területeken, amelyek Lengyelország „életterét” képezik. Nyilvánvaló, hogy ilyen körülmények között a lengyel kormány tovább kell fokoznia igényeit Lengyelország danzigi jogai és érdekei biztosításának megállapítását illetően.

A Kurjer Poranny írja, hogy ideje kihangsúlyozni a danzigi lengyel jogokat, amelyeket mostantól fogva jobban kell biztosítani, mint a múltban, nehogy meglepetés következék be.

Megkezdődik a német offenzíva Varsó ellen

Berlin, május 2. (Rador). A Havas ügynökség jelenti: A német propaganda erőfeszítéseket tesz abban az irányban, hogy a német-lengyel kérdést Danzig problémájává egyszerűsítse le. Ezt találják ma a leghelyesebb taktikának a demokratikus államokkal szemben. Berlinben az a benyomás uralkodik, hogy a német sajtó támadásai Varsó ellen rövidesen megindulnak. Teleky Pál gróf és Csáky István berlini látogatását ugyan csak úgy állítják be, mintha Németország ezután is figyelmeztetné Lengyelországot, hogy ne támaszkodjék magyar, vagy olasz szimpatikákra.

Szlovákia sorsa

Hir szerint Teleky Pál és Csáky István egy Mussolini által jóváhagyott tervet vittek magukkal Berlinbe, amely Szlovákiának Magyarország felé való csatolását foglalja magában. Ellenőrizhetetlen berlini hírek szerint lehetséges, hogy Berlin hozzájárul ehhez a kívánsághoz, amennyiben Magyarország megígéri, hogy támogatja a német törekvéseket Lengyelországgal szemben.

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

VILAG TÜKRÉ

Az orosz-angol kapcsolatok

Irta: C. R. ATTLEE őrnagy
az angol munkáspárt vezére

Nagy-Britanniában éppúgy, mint a kontinensen számos jólétesült és meggondolt ember már rég óta fenntartja azon véleményét, hogy a támadásokkal szembeszállni, a jogszabályokat fenntartani és az európai békét megőrizni csakis a békebarát államok közötti szilárd szövetség megkötésével lehetséges. Ilyen egyezmény három ország között jöhet létre és pedig: Nagy-Britannia, Franciaország és Oroszország között.

Ennek a három országnak a szövetsége biztos bázist jelentene azon kis államok számára is, amelyek rettegnek a fenyegető támadástól. A munkáspárt szövívői, akiknek szemléletét frappánsan igazolták a legfrissebb események, szintelenül arról akarták meggyőzni a jelenlegi kormányt, valamint ezeknek elődeit, hogy feltétlenül meg kell valósítani a szövetséget. Sajnos azonban mind a mai napig eredménytelen volt ez a törekvés. Csehszlovákiának és Albániának a Róma-Berlin tengely hatalmai által minden adott biztosítékuk ellenére történt bekebelezése, létrehozta azt, amit hosszú évek tárgyalásaival nem tudtak volna elérni.

Lassan-lassan és hosszú ingadozások után az angol kormány és hívei, a jelenlegi helyzet súlyosságának hatása alatt, kénytelenek voltak revideálni előítéletüket.

Vizsgáljuk meg azokat az okokat, amelyek a konzervatív többségű kormányt megakadályozták az Oroszországhoz való közeledésben.

Az uralkodó osztály mentalitása nem sokat változott. Hosszu időre volt szükségük ahhoz, hogy megértsék az amerikai forradalmát és még több időt igényelt, amíg a Francia Forradalommal szemben táplált ellenszenvüket leküzdötték. Egyáltalán nem meglepő, hogy a vörös Oroszország sokak számára ma is elremitő. Csak 1924-ben a munkáspárti kormány hatalomra jutásakor teremtették meg a szíves kapcsolatot az URSS-el. Midőn ismét a konzervatívok vették át az ügyek vezetését, az angol-orosz kapcsolat újból feszültté vált. A munkáspárt 1929 és 1931 során jelentékeny mértékben feljavította az angol-orosz viszonyt, de Sir John Simon a Wickers-művek mérnökeinek peréből kifolyólag tett lépéseivel visszavetette mindezt.

Ez évek alatt sokféle ok igazolta az óvatos és gyanakodó magatartást. Első időkben a nemzetközi kommunizmus működése és az URSS vezetőinek a kapitalista országok kormányaival szemben tanúsított ellenséges magatartása megmagyarázta az ellenérzelmeiket.

A munkáspárt annak ellenére, hogy az angliai kommunista párt kiméletlen támadásainak és kihívásainak tetta ki magát, nem volt hajlandó elállani az Oroszországhoz való közeledést célzó politikájától.

Az évek során számos konzervatív politikai ellenszenvé fokozatosan esőkötött. Ennek ellenére, még fennállott egy jelentékeny csoport, amely mélyszégyes gyűlöletet érzett a kapitalista renddel szembehelyezkedő állammal szemben.

Csak a fasiszta mozgalmaknak a kontinensen való térhódítása hozták közelebb egymáshoz a két országot.

Értelemes konzerváció, mint például Winston Churchill, megértették a közös ellenséggel szembeni szilári együttműködés szükségességét, ezzel egyidőben pedig az URSS kormánya felhagyott azzal, hogy kivétel nélkül mindegyik kapitalista államot gonosztevőnek lássa és a demokráciák mellett foglalt állást a diktatúrákkal szemben.

A különböző tényezők nagy szerepet játszottak a polgárok véleményének megváltozásában.

Ez a tény, hogy az URSS valamennyi szerződésének példásan eleget tett, számos üzletemberre tett igen jó benyomást.

A dolgozó osztály politikailag öntudatos tagjai, hozzátéve, hogy ösztönük ritkán csal, felismerték, hogy noha a szovjet rendszerben sok olyan dolog van, amit nem tesz nek magukévé, az orosz nép kormánya mégis barátjuk nekik.

Ha a világ jelenlegi helyzetét vizsgáljuk, úgy nyilvánvalóan kitűnik, hogy Nagy-Britanniának és az URSS-nek azonos érdekei vannak. A két ország nem táplál támadó szándékokat és csak a béke fenntartását óhajtja.

Az európai hatalmi egysúly doktrínája döntő érv volna egy francia-szovjet szerződés mellett, ezt az érvet azonban más körülmények is megerősítik.

A Távolkeleten egy japán támadás éppen úgy veszélyezteteti az angol, mint az orosz érdeket, valamint mindazon országok érdekeit, akik nem akarják, hogy hatalmas kínai területek japán tartalékká váljanak.

Az angol külpolitikában: három európai állam határait kellett biztosítani: Lengyelországot, Romániát és Görögországot. E lépésével, egyben az URSS nyugati határait is garantálta.

Lehetséges, hogy egy ilyen szövetség hatalmi súlyánál fogva meg tudja akadályozni a háborút. A diktátorok eddigi sikereiket viszonylag kis államok fölött aratták, akiket hirtelen támadtak meg, számolva a nagyhatalmak széthúzásával.

A KORAI VÉNÜLÉS ELKERÜLÉSE VÉGETT...

Ha az arc nem rózsos, a bőr üde és a mell kemény... ez ugyebár azt jelenti, hogy a nő fiatal?... "A jó vér teszi a bőrt széppé", mondják a délfranciaországi asszonyok és igazuk van, a bőr szerves része a szervezetnek és annak minden változását magán viseli.

URODONAL

megőrzi az ifjúságot. CHATELAIN gyártmány MEGBIZHATÓ MÁRKA. Kapható gyógyszerüzletekben és drogériákban

bi hatalmakról, akik számba jöhetnek ne is beszéljünk, fölülte állanak Németország és Olaszország erejének még akkor is, ha Japán és más, a tengely befolyása alá került országok segítségükre sietnek.

a tengely-hatalmaknak. Németországnak jól felfogott oka van visszaemlékezni arra, milyen veszedelmekkel jár egy és ugyanazon időben két fronton harcolni.

A Zsidó Távíratí Iroda jelenté:

Palesztina

A PALESZTINAI ZSIDÓ NEMZETI TANÁCS NAGYSZABÁSÚ GAZDASÁGI TERVE. Április 24-én a Váád Leumi, a palesztinai Zsidó Nemzeti Tanács ülését tartott, amelyen több nagyszabású gazdasági tervet tárgyaltak meg a zsidó jisuv eddigi állásainak megerősítésére és fejlesztésére.

Eliezer Dobkin, a Jewish Agency kincstárosa kihangsúlyozta, hogy ezek a tervek gyors megvalósításra várnak.

WEIZMANN PROFESSZOR IS RÉSZT-VETT A CIONISTA VEZÉRLŐBIZOTTSÁG PALESZTINAI TAGJAINAK MEGBESZÉLÉSEIN. Beszámoltunk arról, hogy szerdán, április 24-én a cionista vezérlőbizottság palesztinai tagjai Jeruzsálemben ülést tartottak.

„PALESZTINA FELKÉSZÜL AZ ESETLEGES HÁBORÚS KONFLIKTUSRA.“ Palesztina felkészül az esetleges háborús konfliktusra — írja a Havas levelezője, Haifia Sarrafand, St. Jean d'Acre és Jeruzsálem környékén intenzív háborús készülődések láthatók.

ARAB TÁRGYALÁSOK A PALESZTINA-KÉRDÉSBEN KAIROBAN. Kairói távirat szerint Gammaliel Hussein, a palesztinai emxufti rokona, küldöttség élén felkereste Mohamed Mahmud pasát, egyiptomi miniszterelnököt, akivel megtárgyalták a Palesztina-kérdést.

FRANCIAORSZÁGI ZSIDÓ SZERVEZETEK SZÖVETSEGENEK KÖZLEMÉNYE. A franciaországi zsidó szervezetek szövetsége a következő közleményt bocsátotta ki: „A franciaországi zsidó szervezetek szövetsége, mint a Franciaországba vándorolt zsidók központja, innapélyesen kinyilatkoztatja feloldhatatlan és maradéktalan kapcsolatát Franciaországgal.

Franciaország

hoz, amelyben követelik a hatalom átadását az araboknak.

A zsidó tömegek hagyománya mélyen gyökerezik a népek és emberek közötti béke gondolatában.

Ezekben a komoly órákban, amelyeket ma átélünk, a bevándorolt zsidók még akkor is, ha nem akarnak hinni a háború lehetőségében, kötelességüknek érzik kijelenteni, hogy készen állnak az országot szolgálni, amely második hazájukká vált.

1914. augusztusában a bevándorolt zsidók igaz lelkesedéstől fűtve beléptek a francia hadseregbe és sokan közülük a fronton hősi halált haltak. A franciaországi zsidók büszkék, hogy a francia nép legnemesebb képviselői ismételtelen kijelentették, miszerint népiük nem ismeri a faji, vagy vallási megkülönböztetést.

A szövetség jelenleg iroda felállításának gyakorlati lehetőségeit tanulmányozza, amely a Franciaországot szolgáló akarók lajstromozását véggezza.

Olaszország

ERŐSÖDÖK AZ ANTISZEMITA NYOMÁS OLASZORSZÁGBAN. Az utolsó napokban újból megerősödött az olaszországi zsidóságra gyakorolt antiszemita nyomás. A hatóságok mindent megtesznek, hogy a zsidókat az ország gyors elhagyására kényszerítsék.

Németország

KIZÁRTAK A ZSIDÓ GYERMEKEKET A NÉMETORSZÁGI ISKOLÁKBÓL. A német közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely kizárja a falvak iskoláiból a zsidó tanulókat. Így tehát ezeknek a

tanulóknak a neveléséről a jövőben a zsidó közösségek kell gondoskodniuk. Ezzel egyidejűleg közölték, hogy a zsidó magántanítók többé nem kötelesek szakképzésükről okmányokat bemutatni.

A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓ IPAR MEGSEMMISÍTÉSE. Berlini hivatalos jelentés szerint a németországi ipar árrásítása befejeződött. 1935. és 1938. között 4000 zsidó iparost kényszerítettek tevékenységük megszüntetésére.

SCHACHT ANTISZEMITA BESZÉD BOMBAYBAN. A német birodalmi bank volt elnöke az indiai németek által tiszteletére rendezett fogadáson éles antiszemita beszédet tartott. Schacht kritizálta az indiai sajtót, amely látogatását nem a legszimpatikusabban fogadta.

Hollandia

A HOLLAND NACIPART NAGY VERESÉGE. A provinciális választások során Maussert mérnök antiszemita náci pártja súlyos vereséget szenvedett. A párt összesen 159.872 szavazatot kapott, szemben a 171.137 szavazattal, amelyet 1937-ben könyvelt el.

Egyedül az északholland tartományban 10 zsidó jelöltet választottak meg, köztük A. Aschert, az amszterdami liberális zsidók vezérért és a hollandiai zsidó kongregáció elnökét.

Emigránsok, menekültek

FRANCOIS DE TESSAN VOLT FRANCIA MINISZTER FOLYTATJA LE AMERIKÁBAN AZ ORT GYÜJTŐAKCIÓJÁT. A Zsidó Távíratí Iroda értesülése szerint Francois de Tessan francia képviselő és volt külügyi államtitkár, aki április 26-án a Normandie hajó fedélzetén Amerikába utazott, ottartózkodása alatt résztvett az ORT zsidó szervezet gyűjtőakciójában.

Tessan képviselő 1933 óta tagja az ORT-bizottság franciaországi szekciójának és e téren élénk aktivitást fejtett ki. Amerikai útja előtt meglátogatta a Villeneuve sur Loti ORT mezőgazdasági telepet. Beszédet tartott, amelyben méltatta az ORT munkásságának eredményeit.

Amerikában Francois de Tessan, az ORT szövetség több gyűlésén fog beszélni. Tessan munkássága elé nagy reményekkel néznek, mert a volt külügyi államtitkár igen meleg baráti kapcsolatokat tart fenn az amerikai politikai élet vezetőjeivel és különösen Roosevelt elnökkel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

S. I. Simleu. 1. Tízennyolc éves korában már kaphat amatőr hajtsái igazolványt. 2. A kolozsvári rendőrség mellett létesített tanfolyamot, vagy pedig ha a vezetést és annak szabályait megtanulta, a kolozsvári iskolában előzetes vizsgát tesz, ennek alapján mentesítik a tanfolyam elvégzése alól és vizsgára jelentkezhetik.

Poloskairást

garanciával végez „Polynea“ laboratórium Str. Consiliul Național 3. („Somes“ áruház mellett). Telefon 35-01.

hogyan ter

Minden eg kö

Két évvel ez keretébe tömörítették meg egy lakra és gypjű gyasztási illeté kezleten eleinte mabeli szövögye akik arra az e ennek az illeté gyan sem felel ban is a fogyas lenőrzése oly kö zegek gyakori igénybe, hogy munka sima m látták az érteke vállalatok arán mások aránytal tási adóban, mi nyában kötelezv

Az értekezlet határozásra jut latot tették a p lapitsa meg a k re számít az ill gyapjufonalak é zából és engedj belü gyáraknak, k-ajanak ennek előteremtéséről, kormány a szöv ságokkal és elle landó érintkezés lenében a gyára költségvetésbe vétel összegének szegét maguk a zött felosztani, doskodnak a be

A pénzügy lattal csak jól hogy el is foga hozzájárulása ut remüködésével r gyarak szakmai gyáros viszonyra riummal. A sz együttesen megá tási illetékből m vállalataira. Elei den szakmabeli tagja. A megáll meles arányában zött. Azóta — s már két esztende hónapban pontó adóösszeget.

A gyarak egy kisebb üzemek, résztvenni a szöv latokat továbbra a pénzügyi köze mind jobban száma s termész növekedett a szöv Mihelyt minden amelynek a gypj adót kell fizetni nek, a fogyaszt előirányzata a sz Ezen az eredm mint a romániai szervezete, a köv pénzügyminiszter Az iparvállalato bolja el az adókv zés nehézkes gépe a mai arányokba

Lőr és társa

uj parkett ler gyalulásokat jut Iroda: Piața Ur Iuliu

Átrétegeződés fogtechnikai pályára

Délutáni és esti kurzusok. Cim a kiadóban.

A gyáriparosok javaslatot tettek, hogy saját maguk gondoskodnak az ipart terhelő adók kivételéről és behajtásáról

Minden egyes iparvállalatra kiterjed az Ugir grandiózus terve. Pausál-összegben vennék fel az állami költségvetésbe az ipari adót, amelyet az Ugir osztana fel az egyes iparvállalatok között

Két évvel ezelőtt történt, hogy az Ugir keretébe tömörült szövögyárak először vitták meg egymás között a gyapjufonalakra és gyapjuszövetekre kivetett új fogyasztási illeték fogas kérdését. Az értekezleten eleinte csak néhány nagyobb szakmabeli szövögyár megbízottai vettek részt, akik arra az eredményre jutottak, hogy ennek az illetéknek az alkalmazása sehogyan sem felel meg érdekeiknek. Elsősorban is a fogyasztási-adó kiszámítása és ellenőrzése oly körülményes, az ellenőrző közegek gyakori látogatása annyi időt vesz igénybe, hogy komoly zavarokat okoz a munka sima menetében. Másodsorban úgy látták az értekezlet tagjai, hogy egyes iparvállalatok aránytalanul kevesebbet, ismét mások aránytalanul többet fizetnek fogyasztási adóban, mint aminek a termelésük arányában kötelezve lennének.

Az értekezlet résztvevői erre merész elhatározásra jutottak és a következő javaslatot tették a pénzügyminisztériumnak: *„Alapítsa meg a kormány, hogy mely bevételre számít az illető költségvetési évben a gyapjufonalak és szövetek fogyasztási adójából és engedje meg az értekezlet szakmabeli gyáriparosoknak, hogy saját maguk gondoskodjanak ennek a számviteli részéről az előteremtéséről. Más szóval: mentse fel a kormány a szövögyárakat a pénzügyi hatóságokkal és ellenőrző közegekkel való állandó érintkezés köteleességétől s ennek ellenében a gyárak maguk vállalkoznak a költségvetésbe felvett fogyasztási adóbevételek összegének befizetéséről. Ezt az összeget maguk a gyárak fogják egymás között felosztani, amint ahogy ők maguk gondoskodnak a behajtásról is.“*

A pénzügyminisztérium ezzel a javaslattal csak jól járhatott és így érthető, hogy *el is fogadta azt.* A kormány elvi hozzájárulása után az Ugir tevékeny közreműködésével megalakult a hazai szövögyárak szakmai egyesülete, amely szerződéses viszonyra lépett a pénzügyminisztériummal. A szövetség és a minisztérium együttesen megállapították, hogy a fogyasztási illetékből mennyi esik a szövetség tagvállalataira. Eleinte ugyanis még nem minden szakmabeli vállalat volt a szövetség tagja. *A megállapított összeget aztán a termelés arányában felosztották a gyárak között.* Azóta — s ennek, amint mondottuk, már két esztendeje — a szövetség minden hónapban pontosan befizeti az esedékes adóösszeget.

A gyárak egy jelentékeny része, főleg a kisebb üzemek, eleinte nem óhajtottak résztvenni a szövetségben. Ezeket a vállalatokat továbbra is közvetlenül ellenőrizték a pénzügyi közegek. Lassanként azonban mind jobban szaporodott a belépő tagok száma s természetesen ennek arányában növekedett a szövetségre eső adóösszeg is. Mielőtt minden szakmabeli iparvállalat, amelynek a gyapjuszövet után fogyasztási adót kell fizetnie, tagja lesz a szövetségnek, a fogyasztási adó egész költségvetési előirányzata a szövetséget fogja terhelni.

Ezen az eredményen felbuzdulva, az Ugir mint a romániai gyáriparosok egységes szervezete, a következő javaslatot tette a pénzügyminiszternek:

Az iparvállalatoknak rengeteg idejét rabolja el az adókivetés, behajtás és ellenőrzés nehézkes gépezete. Ennek a gépezetnek a mai arányokban való fenntartása az áll-

lamkincstárnak is rengeteg kiadásába, pénzébe került. Ha viszont az ellenőrzést leépítik, nem lehet megelőzni a visszaéléseket.

Az államkincstár évről-évre alapjában véve meghatározott jövedelmet ér el a hazai ipar különféle címen, közvetlen és közvetlen adók és illetékek révén való megadóztatásából. Az állami költségvetésbe minden évben beállítják azt az előirányzatot, amelyet a kincstár az iparra fog áthárítani. *Engedje meg tehát a kormány, hogy ennek az előirányzott bevételnek az előteremtéséről és befizetéséről maguk az érdekelte iparvállalatok gondoskodjanak. Nincs szükség adókivetésre, ellenőrzésre, fellebbez-*

sekre és behajtásra. A költségvetési előirányzat összegét maguk a gyáriparosok fogják egymás között felosztani. Ők jobban tudják, hogy az egyes iparvállalatok milyen tényleges jövedelmet érnek el, mint a legtájékozottabb pénzügyi tisztviselők és állami könyvszakértők. A kivételt és behajtást a gyáriparosok szövetségének saját szervezete végezné. Azok az iparvállalatok, amelyek ehhez az együttes elrendezéshez hozzájárulni nem hajlandók, továbbra is a pénzügyi hatóságok közvetlen ellenőrzése, adókivetési és behajtási rendszere alatt maradnak.

A javaslatra a kormány még nem adott választ.

FIGYELEM!

Hóleherke és a hét törpe

WALT DISNEY világhírű színes rajzfilmjének eredeti ANGOL változata látható CSUPÁN NÉHÁNY NAPIG a

Select Mozgó-ban

Csüörtöki kezdettel!

SENKI SE MULASSZA EL MEGTEKINTENI EZT A MENDENT FELÜLMULÓ FILMET!

FIGYELEM!

Hogyan szól a magyarországi zsidótörvény végleges szövege

Az új módosítások csak egészen jelentéktelen könnyítést tartalmaznak

Budapest, május 2. Magyarországon, mint köztudomású, a zsidótörvény tekintetében a felsőház módosította a képviselőház által megszavazott törvényt. A módosítást a képviselőház nem fogadta el. Erre egyeztető bizottságot küldtek ki, amely végül is meg egyezett a szövegben.

A 20-as albizottság által elfogadott módosító indítvány szerinti szövegében a zsidótörvény döntő fontosságú 1. paragrafusa, amely megállapítja, hogy kik tekintendők zsidóknak, a következőképpen hangzik:

„A jelen törvény alkalmazása szempontjából zsidónak kell tekinteni azt, aki ő maga, vagy akinek nagyszülői közt legalább kettő a jelen törvény hatálya lépésekor az izraelita hitfelekezet tagja, vagy a jelen törvény hatálya lépése előtt az izraelita hitfelekezet tagja volt, ugyancsak a felsoroltaknak a jelen törvény hatálya lépése után született ivadékaik.

Az előző bekezdésben meghatározott személyek közül nem lehet zsidónak tekinteni azt, aki az 1939. évi január első napja előtt kötött házasságból származik, a szülői közül csak az egyik és nagyszülői közül is legfeljebb kettő volt az izraelita hitfelekezet tagja és ha

1. Mindkét szülője már a házasságkötéskor valamely keresztény hitfelekezet tagja volt és azon túl is keresztény hitfelekezet tagja maradt, vagy

2. szülőinek házasságuk megkötése előtt a törvényben meghatározott módon kötött megegyezése értelmében a keresztény szülő vallását követi és a házasság megkötésekor az izraelita vallású szülő az 1939. évi január első napja előtt valamely keresztény hitfelekezetbe tért át és azon túl is keresztény hitfelekezet tagja maradt, vagy

3. születésétől kezdve keresztény hitfelekezet tagja volt, vagy életének hetedik évének betöltése előtt keresztény hitfelekezet tagjává lett izraelita vallású szülője az 1939. évi január első napját megelőzően vált valamely keresztény hitfelekezet tagjává és mind ő maga, mind a szülője ezen túl is keresztény hitfelekezet tagja maradt.

Kik nem tekintendők zsidóknak? Az 1. bekezdésben meghatározott személyek közül nem lehet zsidónak tekinteni azt sem, aki:

a) az 1919. évi augusztus hó első napja előtt lett keresztény hitfelekezet tagjává és azon túl is keresztény hitfelekezet tagja maradt, ha zsidó szülői, illetőleg zsidó szülője — amennyiben pedig szülői az 1848. évi december hó 31. napja után születtek, ezek zsidó

feimenői — az 1849. évi január hó 1. napja előtt Magyarország területén születtek: (Uj szakasz.)

b) a jelen törvény értelmében zsidónak tekintendő személlyel az 1939. évi január hó 1. napja előtt kötött házasságot, ha ebből a házasságból született, vagy születendő gyermekei közül egyiket sem kell a jelen törvény értelmében zsidónak tekinteni;

c) a jelen paragrafus értelmében zsidónak nem tekintendő szülő ivadéka;

d) legkésőbb az 1939. év január első napja óta valamely keresztény hitfelekezet kötelékébe tartozó s egyébként az a) pontban meghatározott személyi kellékeknek megfelelő szülőnek olyan ivadéka, aki születésétől kezdve keresztény hitfelekezet tagja. (Uj szakasz.)

A 2. és 3. bekezdés rendelkezései nem terjednek ki arra, aki a jelen törvény hatálya lépése után a jelen paragrafus értelmében zsidónak tekintendő személlyel köt házasságot.

A jelen paragrafus rendelkezéseit a házasságon kívül született gyermekekre is megfelelően alkalmazni kell.

Az új szakaszok

A 3. bekezdés a), valamint b) pontjában meghatározott személyekre és ivadékaikra az 5. paragrafus 1. bekezdésében a 6., 7., 10., a 15., 16. paragrafusban és a 19. paragrafus 2. bekezdésében a zsidókra megállapított korlátozó rendelkezéseket alkalmazni kell. (Uj szakasz.)

Utasítatik a minisztérium, hogy — amennyiben annak szüksége felmerül, — egyes személyek a jelen törvény hatálya alól a nemzet különleges érdekében kivételesen mentesíthetnek — intézmény létesítésére az országgyűlésnek megfelelő előterjesztést tegyen. (Uj szakasz.)

Az albizottság módosító indítványa szerint tehát az a helyzet áll elő, hogy két kategória keletkezik.

Az egyikbe tartoznak azok, akik 1919. augusztus elseje előtt kikeresztelkedtek és azóta is keresztény hitfelekezet tagjai maradtak, feltéve, hogy felmenőik 1849 január elseje előtt Magyarországon születtek. A másikba pedig ugyanilyen feltételek mellett az 1939. január elseje előtt megkeresztelkedtek gyermekei.

A módosítás szerint tehát csak azok számítanak kivételnek, akik 1919. augusztus elseje előtt kikeresztelkedtek meg. Elejtik tehát azt a lehetőséget, hogy az 1919 és 1939 között megkeresztelkedtek, ha megkeresztelésük óta husz év eltelt, nem számítanak

EGÉSZSÉGTELEN

csecsemőt erősen bepólyázn. Az erős pólya nem enged szabad mozgást, ami elkezdvetlenül a gyermeket és hátráltatja fejlődését.

EGÉSZSÉGTELEN

ha szoptató anyák alkoholt isznak. Az alkohol néha talán növeli a tejképződést, de mindenképp befolyásolja annak összetételét és nyugtalanná teszi a csecsemőt.

NE ADJÓN SZOPTATÓ ANYÁKNAK DRASZTIKUS HASHAJTÓT

A szoptatás igen gyakran székrekedéssel jár, az anyának ilyenkor azonnal hashajtót kell szednie, azonban semmi esetre sem drasztikus szert, mely esetleg a tejképződésre is kihat. Artin az enyhe, de biztos hatású hashajtó, amely nem okoz görcsöket, amellyel még húzamosabb használat esetén sem szokja meg a szervezetet.

Artin

szoptató anya hashajtója

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

zsidóknak. Ehelyett az 1919. augusztus 1. és 1939. január 1. között megkeresztelkedtek maguk nem, csupán születésüktől kezdve keresztény gyermekeik nem számítanak zsidóknak.

Mik nem lehetnek zsidók

Meg kell állapítani, hogy a kivételezéseknel még azok sem nyerne teljes egyenjogúságot, akik nem tekinthetők zsidóknak. Ezek számára is fent állanak a következő korlátozások: Zsidó nem lehet közjegyző, hites tolmács, bírósági- vagy más hivatalos szakértő (becsis), közjegyzőhelyettes, szabadalmi ügyvivő. Nem lehet hites könyvvizsgálóra képesítő vizsgára bocsátani mindaddig, amíg a hites könyvvizsgálók száma nem csökkent 6 százalék alá. Egyetemre és főiskolákra 6 százaléknál nagyobb arányban nem lehet zsidókat felvenni, kivéve a Műegyetem közgazdasági és kereskedelmi osztályát, ahol 12 százalék lehet. Időszaki, vagy nem időszaki lap szerkesztésében zsidó csak 10, illetve a hadviseltek kedvezményével együtt 15 százalék lehet. Zsidó nem lehet időszaki lap felelős szerkesztője, kiadója, főszerkesztője, nem gyakorolhat a lap szerkesztésében semmiféle irányító befolyást. Földbirtokot csak árverés útján, hatósági engedéllyel tett vételi ajánlat alapján szerezhethet. Mezőgazdasági ingatlanának tulajdonul, vagy kishaszonbérletek céljára való átengedésére lehet kötelezni. Végül nem lehetnek köztisztviselők sem.

Uj rend a vasuti kártérítés fizetésénél. A CFR kereskedelmi igazgatósága az új üzletszabályzat értelmében elrendelte, hogy a vasutnak bemutatott kárszámlát a kármentesítés bizonyítására végett verifikálnak kell a reklámoló fél könyve alapján. Tizezer lejig terjedő kárszámlának az állomásfőnök vagy helyettese végzi a verifikálást, ezen összegeken felül a vasuti felügyelőség ellenőrző szervei. Ezek jegyzőkönyvet vesznek fel, amelyben a megállapítás eredményét feltüntetik.

Szobafestőt, mázolót csak Grátz-ot

Str. Memorandului 20.

Str. Filipescu 15.

Telefon 35-70

Lőrinczy és társa parkettezők

uj parkett lerakását és javításokat, gyalulásokat jutányos áron vállalnak. Iroda: Piața Unirii 31 bejárat: Strada Iuliu Maniu No. 2.

HIREK

— A NUF TANÁCSSTAGJAI RÉSZTVESENEK I. KÁROLY KIRÁLY SZOBRAKÁK LELEPLEZÉSÉN. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Újjászülés Frontjának tanácsstagjait felkértek, hogy vegyenek részt I. Károly király szobrának leleplezésén, amely május 9-én lesz.

— Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó rendelete a nemzeti zászlóhasználatáról. Tataru Coriolan dr., Szamos-tartomány királyi helytartója a napokban sajtónyilatkozatot adott. Kijelentette, hogy tapasztalati szerint a tartomány lakossága nem tartja mindenütt tiszteltben azt a rendelkezést, amely szabályozza a nemzeti lobogó kifüggesztésének módjait. Eppen ezért a következő közlése hívta fel a királyi helytartó a lapok figyelmét: A nemzeti lobogó színe kéksárga-piros és a színek a ruddal párhuzamosan helyezkednek el. A zászló anyaga lehetőleg gyapjuból készült legyen. A lobogót gondal kell őrizni és csak nemzeti ünnepek alkalmából, vagy pedig akkor kell kifüggeszteni, amikor a rendőrség erre külön rendelkezést ad. A minisztertanácsi naplóban meghatározott ünnepek alkalmából, valamint a más esetekben a lobogót a tartomány területén kötelesek kitenni: 1. Állami és magántulajdon képező házak tulajdonosai, gondnokok, vagy ezzel a művelettel megbízott személyek. 2. Közintézmények. 3. Kereskedelmi és ipari vállalatok, kereskedések — tekintet nélkül szakmájukra — és minden iparosok, akik iparüzési engedéllyel nyílt üzlethelyiséget tartanak. A lobogókat az ünnepnapot megelőző este, de legkésőbb az ünnepnap reggelén 7 óra előtt kell kifüggeszteni. A zászló méretei függenek ugyan a kifüggesztő hely, ház, ügyület méreteitől, de legalább a következő méretekkel kell rendelkezni: a) hossza 300 centiméter, szélessége pedig 180 centiméter három emeletes épületek, templomok és közintézmények számára, b) 250—150 a kétemeletes házaknál, c) 200x100 a többi épületeknél, d) 120x70 azok számára, akik a fenti kategóriák közül egyikhez sem tartoznak. A méretek a következőképp értendők: a hossz merőleges a ruddal, a szélesség pedig párhuzamos azzal. A lobogót az épület homlokzatán az erre a célra készített zászlótartóban kell elhelyezni. A fenti rendelkezés eilen vétőket megbírságozzák és 100—1000 lejig terjedő pénzbírsággal sújtják. Jelen rendelkezés a tartomány hivatalos lapjában való közzétételtől számított három napon belül lép életbe. A rendelkezés végrehajtásának ellenőrzésével a közigazgatási hatóságok, rendőrségi és csendőrségi intézmények vannak megbízva a tartomány területén.

— Megkezdődött a temesvári városházán az állampolgársági listák kiharadottak összeírása. Temesvárról jelentik: Az Új Kelet vasárnapi számában megírták már, hogy a temesvári városháza egyenes módon kívánja összeírni mindazokat, akik az állampolgársági listából kiharadtak. Az összeírás módját a vonatkozóan Tieran Emil dr. főpolgármester most külön rendelkezést adott ki, amelynek szövegét falragaszokon is közölte a nyilvánossággal. A rendelet értelmében az összeírás a város központi közigazgatási osztálya végzi, a városháza főkapujából nyíló baloldali földszinti irodahelyiségben. Az összeírások zavartalan és gyors elvégzése érdekében a közigazgatási osztály külön szolgálatot létesített, amely délután 4—7 óra között áll a közönség rendelkezésére. Az utólagos összeírásnál mindazok jelentkezhetnek, akik jogosultak a román állampolgárságra, de az 1924-ben készített listából önhíbjukon kívül kiharadtak. A jelentkezés személyesen, vagy törvényes meghatalmazás alapján történik, az igényjogosultság pedig a következő iratokkal kell egyidejűleg igazolni: Születési bizonyítvány, házasságnál házasságlevél is, valamint a kiskorú gyermekek születési bizonyítványa. Ezenkívül a jelentkező köteles bemutatni illetőségi bizonyítványát is, vagy ezzel egyenlő értékű iratot, amely igazolja, hogy 1918. december 1-én a mai Romániához tartozó valamely községben illetőséggel, illetve állandó lakhellyel rendelkezett. Végül be kell mutatni a rendőrség különleges bizonyítványát is, amely igazolja, hogy a jelentkező nem használta idegen állam utlevélét. A főpolgármesteri hivatal egyébként figyelembe vette, hogy az igazolványok beszerzése tetemes költséggel jár és ezért úgy intézkedett, hogy mindazok számára, akik Temesváron születtek, vagy itt kötötték házasságukat és gyermekeik is itt születtek, a vonatkozó tényekről díjmentesen szolgáltatásnak ki igazolványokat a városházi hivatalok. A jelentkezés határideje május 12-ike, ezt azonban előreláthatóan meg fogják hosszabbítani. Nem jelentkezhetnek ama zsidó polgárok, akik a revízió során törölték a listából.

Megkezdődött Kolozsváron a Galil-akció

Clara Dachner asszony nagy beszéde a Galil-akcióról

Cluj, május 2. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség keddi esti gyűlése a Galil-akció jegyében zajlott le. A népes gyűlésen jelen volt valamennyi szervezet képviselője és egyöntetű lelkesedéssel határozták el, hogy ebben az évben fokozott erővel fogják az akció harmadik szakaszának teljes diadálát előmozdítani.

A gyűlést Gottlieb József, a helyi csoport elnöke nyitotta meg. Üdvözlő a megjelenteket és Weinberger Nándort, a Zsidó Nemzeti Alap országos főtákkárát, majd többek között a következőket mondja:

— A Galil-akció harmadik évében minden értnél hangosabban beszélnek a tények, amelyeknek az a tanulsága, hogy minden akadályon át szüntelenül követelmünk kell az a jogot, hogy becsületesen, drága pénzben szerzett földünkre visszatérhessünk. Dolgozni akarunk ott és a magunk biztonságát megteremtani.

— Ebben az évben a Zsidó Nemzeti Alap elküldte hozzák legkiválóbb képviselőinek egyikét, Clara Dachner asszonyt, hogy az akciót irányítsa. Biztosítjuk Dachner asszonyt, hogy segíteni fogjuk mindannyian fontos missziójában. Követeljen tőlünk munkát és áldozatot, rázza fel a fásult lelkeket s mi hálásak leszünk neki azért.

Az elnök ezután méltatja Dachner asszony személyiségét, ismerteti cionista tevékenységét és az országban eddig végzett munkájának eredményét.

Általános érdeklődés közepette Dachner asszony emelkedik szószárra. Néhány szóval megemlékezik erdélyi tapasztalatairól, ahol a legnagyobb megértésre talált. Örül, hogy ezáltal alkalma van a kolozsvári zsidósággal is megismerkedni, amelynek példaadó vezető szerepe van Erdélyben. Majd így folytatja:

— Palesztina északnyugati részének, a hegyes-völgyes Gallileának megszállása tervszerűen halad előre. Két évvel ezelőtt tüzte ki a Zsidó Nemzeti Alap azt a célt, hogy a hajdan virágzó tartományt ismét benépesít zsidó telepések ezreivel. A zsidó világban hatalmas visszhangja támadt ennek a vállalkozásnak, amelynek megvalósítását öt éves terv szolgálja. Ez alatt az idő alatt 500.000 fontot kell ennek a kulturhádjáratnak rendelkezésére bocsájtani.

— Az akció első évében 45.000, a második évben 90.000 fontot becsájtott a zsidó nép

az Alap rendelkezésére. S most elérkeztünk a mű megvalósításának harmadik szakaszába, éppen a legnagyobb szükség idejében. Minden erőnket meg kell feszítenünk, hogy az újabb kijelölt husz ponton megvessük lábunkat még ezen a nyáron. Amíg a zsidó asztalnál és a kulisszák mögött folynak a diplomáciai tárgyalások, addig egy nagy vándorsereg özönlik uton-utfélen az erdei partok felé s amikor azt élték, a Keren Kayemetre járul a feladat, hogy az arravaló elemeket beállítsa az országépítő szolgálatba és elvezesse őket a kitűzött helyre, amelynek területét számukra már előre megszerezték.

— Tudom jól, — mondotta tovább Dachner asszony, — hogy sok irányu követelményekkel lépnek fel a zsidó közönséggel szemben. De ne essünk újból régi hibánkba, hogy elaprózzuk figyelmünket és eltévesszük a célt szemünk elől, éppen akkor, amikor az már a közelről int felénk. Az ut, amely oda visz, rövid, de küzdelmes. Leginkább saját csüggedésünk ellen kell felvenni a harcot. Kitartani: ez az idő parancsa.

— Gallilea, a zsidó sors jelképe és valószínűleg a Titeket vár, — fejezte be közvetlen előadását Dachner Clara asszony.

Ezután Klein Eliahu, a Mizrahi és Schwarz Ignác a Bal mólach nevében üdvözlő a delegátust és biztosítja a vezetőséget csoportjaik közreműködéséről.

Végül Weinberger Nándor főtákkár ismerteti a Galil-tervet, amely öt éves megvalósításra készült. Beszámol azokról a mérhetetlen erőfeszítésekről, amelyekkel a KKL eleget tett a napról-napra növekedő feladatokkal szemben.

— Biztos otthont kell teremtenünk magunknak Palesztinában, — mondja beszéde végén Weinberger Nándor, — saját erőnkkel, pénzünkkel és vérünkkel. Az iránytű most Gallilea felé mutat. Ott az északi határon, a Földközi-tenger és Irák között, Szíria és Líbanon alatt kell helytállani. Hovatovább számolni fog velünk az a világ, amely nyilván új elrendezés előtt áll.

A Galil benépesítésének harmadik évében bizalommal fordulnak a zsidó társadalomhoz azok, akik könnyű lélekkel adják az életüket is az országért és népért.

A mindvégig lelkes hangulatu gyűlést Gottlieb József munkára való felhívással befejezték.

Ma, szerdán a ROYAL slágermozgóban az év legnagyobb sikere W. G. PABST csodálatos alkotása:

Dráma Shanghaiban

Egy lebilincselő történet keretében a japán-kinai háború elevenedik meg, természetes felvételekkel.
Főszerepekben: INKISINOFF, LOUIS JOU VET és CRISTIANE MARDARYNE.
Számozott helyek. Telefon 37-05.

— Gyilkosság zavarta meg a kolozsvári Hója erdő május elseji ünnepségeit. Ittas szolgálóknak halálos kimenetelű verekedése zavarta meg tegnapelőtti délután 6 órakor a május elseji hagyományos Hója erdőbeli kirándulást. Lukács Mihály 20 éves felsőfőfői illetőségi szolgáló szíven szúrta régi haragosát, Manutiú Iiet, a Vlad cég 21 éves alkalmazottját. Május elsején a szeszélyes időjárás ellenére is a kolozsvári polgárság nagy tömege vonult ki a Hója erdőbe. Lukács Mihály és Manutiú Iie szóvitájának a jó hangulatban nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot az egyik „laci-könyha“ előtt ülő kirándulók. A tömeg az étel és ital megrendelése közben egyre közelebb nyomta egymáshoz a két veszekedő ittas legényt. Így azután egészen szembekerültek és kirobbant köztükk az ádáz ellenségeskedés. Lukács az evésre előkészített nyitott zsebkéssel kezében diühösen felszóllította Manutiút, hogy távozzon onnan. Válaszképp Manutiú megkísérelte kiütni ellenfele kezéből a bicskát, majd hirtelen elmenekült a tömeg közül és szaladni kezdett a domboldalon. Lukács magasra emelve zsebkését, utána vetette magát. Manutiú megbotlott egy földtúrásban, elvágódott a földön s ebben a pillanatban már vilant is a bicska. Lukács markolatig döfte kését Manutiú hátába. Pár perc alatt megérkeztek a mentők. Manutiú a sebészeti klinikára akarták szállítani. Az áldozat azonban utban a klinika felé, a mentőkocsiban kiszenvetted. A gyilkos szolgálóegényt kihallgatása után átadták az ügyészségnek.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehájtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

— Súlyosan bántalmazták egy német-sziléziai városban Sobanski lengyel szingizagatót. Varsóból jelentik: A német-sziléziai Grosstrelitzben egy lengyel alattvaló ellen elkövetett támadásról a következő részleteket közlik: Sobanski, a lengyel színház megámadott igazgatója egy házba menekült, ahol éjfélig ostromolták. Végül is Oppelnbe telefonáltak, ahonnan négy óra múltán kiszállt két rendőrközpog, hogy a támadók által súlyosan bántalmazott Sobanski kiszabadítsa.

— Orvosi hír. Dr. Salamon Miklós belgyógyász rendelkezést megkezdte. Rendel 3—5 óráig Calea Reg. Ferdinand 18. Röntgen-rövidhullám kezelés.

— Temesvár ismét bekapcsolódik a nemzetközi légitforgalomba. Temesvárról jelentik: Másfélévi szünet után ismét megindult a légitforgalom Arad—Temesvár—Bucuresti között és így a bányás fővárosa újból bekapcsolódott a nemzetközi légi vonalakba. A menetrend szerint Aradról minden hétfőn, szerdán és pénteken indul utasszállító gép Temesváron át Bucurestibe. A gép Aradról reggel 11.40 órakor indul, Temesvárra érkezik 12 órakor, tizenöt perc múlva tovább indul, 13.15 órakor Turnu-Severinbe, 14 órakor Craiovára, 14.40 órakor Turnu Măgurelebe, 15.35 órakor pedig Bucurestibe érkezik. A fővárosból viszont kedden, csütörtökön és szombaton indul a gép reggel 7.10 órakor, Temesvárra érkezik 10.35 órakor, tizenöt perc múlva folytatja útját és 11.10 órakor Aradra érkezik. Ennek a légi vonalnak közvetlen csatlakozása van Kolozsvár, Csernovic, valamint a külföldön Budapest, Prága és Berlin felé. A bányás gazdasági élete örömmel fogadta a repülőjárat újbóli megindítását, mert ha a személyforgalom a kereskedelmi élet igényeihez mérten aránylag még mindig kicsi, a légitposta közvetlen összeköttetését azonban nehezen nélkülözte másfél éven át a bányás kereskedelme és ipara.

TAVASSZAL...

...sokat tartózkodik Ön a szabadban. Bőrének tehát szüksége van egy biológiai krémre. Csak a CANDIDE krém tartalmaz cholesterint ásványanyagokkal összekötve, ami a bőrt táplálja és fiatalítja.

— Időjárásjelentés. A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: csökkenő légnyomás, újabb esők, az ország nyugati részén szelek. A hőmérséklet emelkedése várható.

— Vidéki vendégeket szívesen látunk a Concordia zsidó klub elegáns helyiségeiben. Kitiño ebéd- és vacsora-kozst, délutáni teakéte, napilapok és folyóiratok. Str. Memprandului 13. Savoy kávéház fölött. Telefon: 26-92.

— Eljegyzés. Vértés Magda Baiamare és Grünwald Lajos Cluj jegyesek. M. k. é. h.

— Újra barmok földrengés rázta meg Japánt. Tokióból jelentik: Északnyugat-Japánban földrengések voltak. Ezer ház beomlott, eddig 50 halott azonosságát sikerült megállapítani.

— „Hőfőherke és a hét törpe! Anyukám!“ Ez a néhány szó ütötte meg fülemet, amit a napokban elhaladtam a Select mozgó előtt. Egy kis szőke, kékszemű lányka húzgálta anyja szoknyáját a mozgó vitrinjébe kirakott Hőfőherke plakátok elé. Walt Disney rajzfilme, mely a premier bemutatón oly áttűtő sikert aratott, ismét Clujon lesz. Ez az a film, melyet számtalanszor meg lehet nézni, mert minden alkalommal talál benne valami újat a néző. Egy-egy mozzulatot, egy-egy arckifejezést, melyet előbbi előadásoknál nem vett észre és melyek többet fejtenek ki, mint egy hosszú körmondat. Nem lehet erről a filmről eleget imi. Örvendünk, hogy ismét Clujon lesz. Senki se mulasztja el ezen bájos mű megtekintését, mely legnagyobb- és szabályos alkotása napjainknak.

— Halálozás. Özv. Hirsch Sándorné, a deji zsidó társadalom közteretnek örvendő tagja, a Dermata lerakat tulajdonosnője, hétfőn, harmincöt éves korában Kolozsváron váratlanul elhunyt. Kedden temették nagy részvét mellett. Erdélyszerte kiterjedt tekintélyes rokonság gyászolja.

Az Ellenőr, Tóth Sándor lapjának most megjelent száma Ady Endrének „A tavasz-nak alkonyata“ című gyönyörű versét elevevinteli fel vezetőhelyen. Az Ellenőr új száma ezáltal is érdekes és változatos. A lap berlini munkatársa, Tóth Bálint nagy érdekességű cikket közöl „A német közgazdaság nagy kérdései“ címen. Egyik cikk az állatok fokozottabb védelmét kéri dr Horvat Iosif rendőrkésztertől, a másik az autóbuszokra fennálló állandó panaszokról ír. Színes írás a szerkesztő cikke dr Elfer Aladar francia kintintéséről. Minden cikk és hír figyelemreméltó, ezekből kiemeljük: Kubán Endre: Végrendelet című versét, Hobán Jenő írását ifj. Kubán Endre cikkét: Székelyek fészekrakása Kanadában stb. A közgazdaság különösen figyelemreméltó, mert az Ellenőr új száma beszámol az erdélyi és bányászi piac legutóbbi eseményeiről. A kitiűnően szerkesztett lap kapható mindenütt.

Olajpogácsa csak erős deviza ellenében exportálható. A nemzetgazdasági miniszter rendelkezést adott ki, amely szerint bármilyen mag sajtólásából melléktermékként eredő olajpogácsa csakis erős deviza ellenében exportálható, amely deviza (bruttó összegében) a Banca Naționalăhoz beszállítandó. A rendelkezés április 28-án lépett életbe.

Nagyvárad és Biharmegye egyetlen zsidó ortopéd- és gyermekcipő specialistája
Kohn István
belvárosi cipőszalon Oradea, Parcul Traian 1. Dr Balláné kalapszalon mellett.

SZERDA
Elk...
tő...
VO...
Az új...
kisebb...
keres...
Bucuresti...
sági...
gyim...
vénnyel...
19...
uj keres...
sét, aminek...
sején kelle...
kor bizotts...
delmi törv...
re és eset...
azon meg...
ben, amely...
zásaival k...
zottság ta...
mi minisz...
tanár, Pen...
Negel, a bu...
Ottulescu...
Longhin, a...
miniszteri...
köteles 19...
latait.
Másképp...
kódexet el...
vesztés...
gazdasági...
tartalmaz...
alábbiak...
kedelmi...
egyidejűle...
gáti és er...
vet, ezek...
amelyek a...
fogtak ma...
készül az...
könyv. Er...
delmi törv...
meghatáro...
re és a vét...
re vonatko...
ben a jele...
Hatályon...
csődtörvén...
törvényt...
én hozott...
tesszetele...
kényszer...
törvényt...
és szabály...
reskedelmi...
állanak.
Az új k...
delmi cég...
1940 janu...
Az új k...
hat hónap...
nak az 19...
törvény al...
ni az új t...
vény élet...
belül tartó...
mi vállala...
a ke...
nyilvános...
kezeléshez...
alapján m...
törvényese...
anélkül, h...
eleget kell...
vénykönyv...
különb...
tartoznak...
lembe ven...
kereskedel...
Károly kő...
elsejével...
gatósa...
szemben...
szférá...
jus elsej...
a közker...
gü társas...
kat és ala...
hozzáidom...
gok, amely...
minus le...
szert az...
tetnek, az...
valamint...
kódexszel...
semmisnek

Elkészült az új kereskedelmi törvény életbeléptetésére vonatkozó törvénytervezet

Az új kereskedelmi törvény életbeléptetése előtt a törvényen kisebb módosításokat visznek keresztül. A moratóriumot kapott kereskedő kényszerregezséget kérhet az új törvény alapján

Bucuresti, május 2. Victor Iamandi igazságügyminiszter egyszakaszos rendeletével 1940 január elsejére halasztotta az új kereskedelmi törvénykönyv életbeléptetését, aminek, mint ismeretes, 1939 május elsején kellett volna megtörténnie. Ugyanakkor bizottságot nevezett ki az új kereskedelmi törvény szövegének felülvizsgálására és esetleges módosítások eszközésére, azon megjegyzések és bírálatok szellemében, amelyek az új kódex egyes rendelkezéseivel kapcsolatosan elhangzottak. A bizottság tagjai: I. Gigurtu volt kereskedelmi miniszter, Grigore Dumitrescu egyetemi tanár, Penescu Kartsch, az Ugir elnöke N. Negel, a bucaresti iparkamara elnöke, Emil Ottulescu ügyvéd, Emil Badarau és Vasile Longhin, a bucaresti tábla tanácsosai. A miniszteri határozat értelmében a bizottság kötelessége 1939 június 15-ig befejezni munkálatait.

Másrészt a fővárosi lapok közli az új kódexet életbeléptető rendelettervezet javaslatának szövegét. Ez a tervezet több, a gazdasági életet közelről érintő intézkedést tartalmaz és ezért érdekesnek tartjuk az alábbiakban ismertetni. A II. Károly kereskedelmi törvénykönyv életbeléptetésével egyidejűleg hatályon kívül helyezik a régi erdélyi kereskedelmi törvénykönyvet, ezeknek bizonyos szakaszait kivéve, amelyek az új kódex mellett is érvényben fognak maradni mindaddig, amíg el nem készül az egységesített polgári törvénykönyv. Erdélyben és Bánátságban a kereskedelmi törvénynek a kereskedelmi ügylet meghatározására, megkötésére, teljesítésére és a vételre, valamint a kiadói ügyletekre vonatkozó több szakasza marad érvényben a jelenlegi kereskedelmi törvénynek. Hatályon kívül helyezik továbbá az erdélyi csódtörvényt, az 1931. évi cégbejegyzési törvényt, kivéve ennek 1938 december 14-én hozott módosításait, az 1932. évi, a tisztességtelen versenyről szóló törvényt, a kényszerregezség megszüntetéséről szóló törvényt, valamint mindazon törvényeket és szabályzatokat, amelyek a II. Károly kereskedelmi törvénykönyvvel ellentétben állanak.

Az új kereskedelmi kódexnek a kereskedelmi cégjegyzékre vonatkozó rendelkezései 1940 január elsején lépnek életbe.

Az új kódex életbeléptetésétől számított hat hónapon belül (1940 július 1-ig) tartoznak az 1931. évi kereskedelmi cégjegyzési törvény alapján alakult cégek alkalmazkodni az új törvény rendelkezéseire. A törvény életbeléptésétől számított egy hónapon belül tartoznak a kereskedők és kereskedelmi vállalatok cégjegyzőknek (prokuristáknak) a kereskedelmi cégjegyzékben való nyilvános feltüntetésére vonatkozó rendelkezéséhez alkalmazkodni. A régi törvények alapján megalakult kereskedelmi vállalatok törvényesen megalakítottaknak tekintetnek anélkül, hogy valamely újabb alakításnak eleget kellene tenniük. A II. Károly törvénykönyv életbeléptetése idején megalakulóban lévő kereskedelmi vállalatok már tartoznak ezen kódex rendelkezéseit figyelembe venni. Az 1939 május elsején létező kereskedelmi vállalatokkal szemben a II. Károly kódex rendelkezéseit 1940 március elsejével kezdődőleg alkalmazzák. Az igazgatási és felügyelőbizottsági tagokkal szemben az új kódexben megállapított összeférhetetlenségek azonban már 1939 május elsején életbe léptek. Ezen időponttól a közkereseti, betéti és korlátolt felelősségű társaságok kötelesek alapító okmányaik és alapszabályaikat az új kódexhez hozzáidomítani. A kereskedelmi társaságok, amelyek e rendelkezésnek a fenti terminus lejártá előtt nem tettek eleget, jogszerint az új kódex alá tartozóknak tekintetnek, az alapító és társasági irataikban, valamint alapszabályaikban foglalt és az új kódexszel összeférhetetlen intézkedések semmisenek tekintetnek.

A II. Károly kódex életbeléptetése idején létező részvénytársaságok, betéti részvénytársaságok és korlátolt felelősségű társaságok öt éven belül tartoznak a minimális alaptőkére vonatkozó új rendelkezésekhez igazodni. Az új kódexnek a részvények, a kötelezvények névértékére, valamint a korlátolt felelősségű társaságban a társas részre vonatkozó intézkedések nem alkalmazhatók az új kódex életbeléptetése idejében létező társaságokkal szemben. Ha azonban az életbeléptetés után emelnék az alaptőkét, vagy bocsátanak ki új kötelezvényeket, ezekre már érvényes az új kódex. Hasonlóképpen, ha a részvényeket beváltják, megváltoztatják, vagy ideiglenes címleteket bocsátanak ki.

A sajtó és a közvélemény meleg rokonszenve kíséri Gafencu római tárgyalásait

Bonnet és Gafencu meleghangú táviratváltása

Róma, május 2. Grigore Gafencu külügyminiszter vasárnap óta az olasz kormány vendége. A román külügyminisztert Ciano gróf olasz külügyminiszterrel az élen számos előkelőség fogadta a római pályaudvaron. Gafencu, akit, bárhol megjelent, az olasz főváros lakossága meleg ünneplésben részesített — megérkezése után bejegyezte nevét a királyi palota vendéglőjébe, majd megkoszorúzták a hősközlő emlékművet. Ezután a Chigi palotába hajtatott, ahol Ciano gróffal tárgyalat. Ciano tegnap diszkrétet adott Gafencu tiszteletére.

A dinert fényes fogadtatás követte a Madonna-villában. Gafencu külügyminisztert az olasz király a Szent Mór és Lázár-rend nagyszalagjával, Zamfirescu quirinai követet az olasz korona-renddel, Solacolu követési tanácsost pedig az olasz korona-rend parancsnoki fokozatával tüntette ki.

A Stampa cikke Gafencuról

Róma, május 2. A Torinóban megjelent „Stampa” című lap Grigore Gafencu román külügyminiszter egyéniségével foglalkozva, a következőket írja:

„Kiváló értékű politikus, nagy tehetségű ujságíró, Grigore Gafencu egy kormányban, mint a parlamentben és a román sajtóban, kiemelkedő szerepet tölt be. Románia fiatal külügyminisztere ragyogó módon emelkedett ki a többi politikusok soraiból, mint az új generáció egyik legelőbbre hivatottabb tagja, 1928-ban, mint az akkori kormány tagja, később mint külügyi államtitkár, majd mint miniszterelnökségi alminiszter, utóbb a közlekedésügyi, a kereskedelmi és iparügyi, majd a külügyminisztériumban kifejtett munkásságával. Gafencu mindenek fölött a realitásokra irányuló, kiegyensúlyozott megértésről tett tanúbizonyságot, mint modern szervező szellem és mint komoly dolgozó egyéniség. Gafencu valóban széleslátókörű nagykonceptiójú egyéniség, idealizmussal és soha nem eltévedő derülattással megáldott realista egyéniség. II. Károly király bizalma állította a külügyminisztérium élére 1938 december 20-án, megőrizve ugyanakkor a február elsején alakult Nemzeti Ujjászületés Frontjában viselt tisztségét is. Gafencu Olaszor-

Az új kódexnek a kereskedelmi vállalatok likvidálására vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók a már most felszámolás alatt lévő vállalatokkal szemben. A törvény életbeléptetése előtti időből származó kereskedelmi tények a régi törvény rendelkezései alatt maradnak. Ha azonban a csódot elrendelő ítélet az életbeléptetés után hangzik el, a további eljárásra nézve az új törvény mérvadó.

Az, aki moratóriumot kapott, az új törvény alapján kényszerregezséget kérhet.

A törvény életbeléptetése előtt Erdélyben, a prokurista jogaira vonatkozólag eszközölt bejegyzések továbbra is érvényben maradnak. A tulajdonos azonban e jogokat az új törvény alapján megszoríthatja.

Azoknak, akik Erdélyben valamely kereskedelmi üzletet átvesznek és folytatják, az átvételtől számított hat hónapon belül köteleességük meghirdetni az üzlet-átvételüket.

Az életbeléptetés előtt kezdődő elvülésekre a régi törvény érvényes.

A korlátolt felelősségű társaságban való részvétel összege tízezer lejnél kisebb nem lehet, a régi részvénytársaság részvényesei az új társaságban legalább az alaptőke kétharmadát kell képviseljenek.

A törvény végül a részvénytársaságnak korlátolt felelősségű társasággá való átalakulása módozatairól intézkedik.

szág nagy barátja, aki legutóbbi római látogatása után hazájába visszatérve, cikksorozatot közölt a Timpul című lapjában a fasizmus nagy alkotásairól, valamint Olaszország nagy szellemi erejéről, amely széleskörű visszhangot keltett Romániában.

Gafencu és Bonnet táviratváltása

Párizs, május 2. (Rador.) Franciaország területéről távozóban Grigore Gafencu román külügyminiszter a következő táviratot intézte Bonnet külügyminiszterhez:

„Mielőtt elhagynám Franciaországot, meg akarom ismétlni Exellenciád előtt, mennyire meghatott az a bizalommal és barátsággal telített légkör, amelyben megbeszéléseink folytak. Kérem, miniszter uram, továbbítsa a miniszterelnöknek tiszteletteljes hódolatomat és legyen tolmácsa azon mélyszéles megelégedettséget kifejező érzéseimnek, amelyek eltöltöttek, amikor újból megállapítom, milyen őszinte és kedves érdeklődést tanusít az Ön országa Románia iránt. Nejem és jómagam legmelegebb köszönetünket nyilvánítjuk Exellenciád nevének és Exellenciádnak azért a fogadtatásért, amelyben részesítették.

Bonnet így válaszolt:

„Az érzelmek, amiket Exellenciád szíves volt kifejezni és amiket tolmácsoltam a miniszterelnök urnak is, mély hatást gyakoroltak rám. Megkülönböztetett örömmel szolgált, hogy Ön látogatása és szívélyes megbeszéléseink folytán újabb személyes kapcsolatok jöttek létre olyan ország képviselőjével, amelyhez Franciaországot szoros kötelékek fűzik. Ismételtelen kifejezve ezt az örömet, amivel fogadtatása töltött el és legmelegebb érzelmeket, kérem, szíveskedjék nevének feleségem legszívélyesebb és legbarátságos megemlékezését továbbítani.”

A PALESZTINAI ARAB TERROR APRILISI VESZTESÉGLISTÁJA. Jeruzsálemből jelentik: Az áprilisi arab terrorizmus mélege: 41 arab, 14 zsidó és öt angol vesztette életét. Egyidejűleg jelentik Jeruzsálemből, a hatóságok intézkedtek, hogy a három hónap óta zárva tartott arab vendéglőket újból megnyissák.

— APRILIS 30-ÁN TÖBB NEMZETI SZOCIALISTA SZEMÉLYISÉGET UTASÍTOTTAK KI ANGLIÁBÓL. Berlinből jelentik: A lapok szerint több nemzetiségű szocialista személyiséget utasítottak ki április 30-án Angliából és másoknak május 15-ig kell elhagyniuk Nagy-Britanniát. A Volkischer Beobachter szerint a kiutasítás sajtókampany következménye. Az angol lapok azzal vádolták meg teljesen alaptalanul a német-polgárokat, hogy kémszervezetbe tömörültek. Németország válaszul fog ezen külföldön élő alattvalóit érintő bánásmódra.

Az ötvenes életkor bajai

Arterio-sclerosis - Pangás - Reuma - Visszér Gennyesedések - Bőrbajok - Női bajok

Ötvenedik életének közeledtével az emberre különböző betegségek szakadnak, már meglevő bajai pedig súlyosbodnak. Különböző mérgekkel kevert vére rosszul kering megkeményedett és törékeny ereiben (arterio-sclerosis); szívdobogása van, végtagjai elhidegülnek. A bennlús veszélye állandóan fenyegeti.

Az ötvenes életkort elért férfiaknál és nőknél egyaránt igen gyakori a reuma. A láb vastag visszerekkel szántott és fenyeget a veszély, hogy a visszerek megkeményednek, vagy pedig végnélküli gennyedéseket okoznak. Ebben a korban újból fellépnek különféle bőrbajok is, mint amilyen az ekzema, psoriasis, furunculosis, pattanások, sycosis, erythemia stb. A nők ötvenedik életkoruk különböző kellemetlen és fájdalmas tünetekkel jár: fülzúgás, alhasi fájdalmak, vesebántalmak, daganatok, fibromák stb.

Mind Ezekben a bajokban szenvedők azonban ne essenek kétségbe, hanem folytassanak kúrát Richelet Dépuratif készítményével. Ez a tökéletes tisztító felszabadítja az ízületeket, megszünteti a reumatikus fájdalmakat, meggyógyítja a sebeket és gennyedéseket, anélkül, hogy nyomuk maradjon, egészségessé és tisztává teszi a bőrt. A nedvkerítés példás szabályozója a Dépuratif Richelet, mely kifizíti a visszereket és könnyűvé teszi a járást; csökkenti továbbá a vérnyomást, megszünteti a széküregest, szívdobogást és elhárítja az arterio-sclerosis veszélyét. Nőknél eloszlatja a Dépuratif Richelet a pangást és ezzel eljuttatja a leggyorsabb komplikációknak. Mindezeket felül a Dépuratif Richelet feljuttatja és erősti a vért, úgyhogy a betegek megújulnak tőle és új életet kezdenek.

DÉPURATIF RICHELET

minden gyógyszerárban és drogeriában kapható

Hirdetmény

A Monitorul Oficial 283-ik, 1938 december 5-iki számában megjelent 4072 számú rendelettervezet életbeléptetése alkalmával:

1. Tudomására hozatik mindazon egyéneknek, akik Cluj város területén élnek, hogy akiket az állampolgársági revízió során törölték az állampolgársági listából és a bírói hatóságok megsemmisítették állampolgársági bizonyítványukat, — 48 órán belül kötelesek jelentkezni a Cluj Rendőrség Chesturáján, az államrendőrségi hivatalban (Siguranța).

Hasonlóképpen jelentkezniük kell azoknak is, akik a következő kategóriákba tartoznak: a) azon egyének, akik nem jelentkeztek a revízió során és így veszítették el jogalkat;

b) azon egyének, akiket az idegenellenőrzési törvény 9. szakasza értelmében kivontak az ellenőrzés alól, ha az illeték nem román etnikai származásúak;

c) azon egyének, akik naturalizálást kértek az igazságügyminisztérium útján, megkértek az ehhez szükséges publikálásokat a Monitorul Oficialban és képtelenek idegen utlevéletet szerezni;

d) azon idegenek, akik nem rendelkeznek semmilyen idegen illetőséggel;

e) a politikai menekültek és szökevények;

f) a csatolt területekről való kihagyottak, akik nem szereztek érvényes jogalkatnak, ha nem román etnikai származásúak;

g) azok, akiknek autorizációjuk van arra, hogy utazási okmányok (utlevél) nélkül tartózkodjanak az országban, mely autorizációk a fenti törvény értelmében elvesztették érvényüket.

Ezen hirdetmény az utolsó felszólítás, miután az érdekeltek nem válaszoltak az eddig történt többszöri felszólításokra, úgy hogy azok, akik kivonják magukat ez alkalommal is az ellenőrzés alól, a törvény szigorának teszik ki magukat.

Bonnet, Halifax és Litvinov tanácskozássra ülnek össze

London, május 2. A Daily Express értesítése szerint május 15-ikén Bonnet, Halifax és Litvinov rendkívül fontos tanácskozássra ülnek össze, amelynek során Szovjetország szágának az új szövetségbe való közreműködése kerül szóba.

MUTARI LOCO SI IN PROVINCE

RIMOCZI INTREPR. DE TRANSPORT CLUJ

BIROU: VISAVIL, CU GARA, PIATA GARII 9. TEL. - 3369.
MAGAZIE: GARAJ SI LOCUINTA STR. GARII 9. TEL. - 3025.

KÖLTÖZTETÉSEKET LEGOLCSÓBBAN VÁLLALOK.

SPORT

Csapatversenyben az UEC, az egyéniben Naumescu lett első a brassói asztaliteniszversenyen

A kolozsvári Haggibbor és a nagyváradai Makkabi versenyzői számos helyezést értek el

Cluj, május 2. Románia 1939. évi asztalitenisz bajnokságát április 30-án és május 1-én a brassói Metrom rendezte. A verseny — mint előre látható volt — sok meglepetést hozott. Eredmények:

Csapatverseny: 1. UEC Kolozsvár (Vladone, Pop, Shighisoreanu). 2. Aurora Bucuresti (Naumescu, Mihailovic, Marcus). 3. Makkabi Oradea (Spitz, Grünwald, Várad) és Sporting Bucuresti (Erős, Szántó, Hagi Vasiliu. Döntő: 5:4.

Férfi egyes: 1. Naumescu Aurora Bucuresti. 2. Vladone UEC Kolozsvár. 3. Erős Sporting Bucuresti és Várad Makkabi Oradea. Döntő: 3:0.

Férfi egyes II. oszt.: 1. Wieder Ardealul Bucuresti. 2. Kroll Haggibbor Kolozsvár. 3. Mihailovits Aurora és Herskovits Sporting. Döntő: 2:0.

Férfi egyes III. oszt.: 1. Wieder Ardealul Bucuresti. 2. Dankó Kolping Brassó. 3. Kovács Metrom és Orenstein Aurora. Döntő: 2:0.

Férfi páros: 1. Erős—Szántó Sporting. 2. Spitz—Grünwald Makkabi Oradea. 3. Naumescu—Vladone és Marcus—Hagi Vasiliu. Döntő: 3:2.

Ifjúsági egyes: 1. Rosier Haggibbor Kolozsvár. 2. Wieder Ardealul Bucuresti. 3. Nathan Haggibbor Kolozsvár és Schuller Makkabi Bucuresti. Döntő: 2:1.

Női csapatverseny: 1. Aurora (Adelstein, Markovits). 2. Kolping Brassó (Mátyás,

Paizs), 3. Haggibbor Kolozsvár (Weisz, Havas). Döntő: 2:1.

Női egyéni I. oszt.: 1. Adelstein Angelica Aurora Bucuresti. 2. Kolozsvári Sári KKASE Kolozsvár. 3. Weisz Éva Haggibbor Kolozsvár és Goldstein Alice Haggibbor Kolozsvár. Döntő: 3:0.

Női egyéni II. oszt.: 1. Havas Kató Haggibbor Kolozsvár. 2. Goldstein Alice Haggibbor. 3. Mátyás Kolping Brassó és Paizs Kolping Brassó. Döntő: 2:1.

Női egyéni III. oszt.: 1. Weisz Éva Haggibbor Kolozsvár. 2. Havas Kató Haggibbor Kolozsvár. 3. Paizs Kolping Brassó. Döntő: 2:1.

Női páros: 1. Kolozsvári KKASE—Havas Haggibbor. 2. Adelstein—Markovits Aurora. 3. Goldstein—Weisz Haggibbor. Döntő: 3:2.

Vegyespáros: 1. Naumescu — Adelstein Aurora Bucuresti. 2. Kolozsvári KKASE—Erős Sporting. 3. Havas Haggibbor—Vladone UEC. Döntő: 3:1.

Férfi páros II. oszt.: 1. Kroll—Rosier Haggibbor Kolozsvár. 2. Wieder Ardealul—Keller Haggibbor. 3. Rühén KKASE—Pop UEC. Döntő: 2:1.

Ugyancsak ez alkalommal játszották le Brassó város által felajánlott gyönyörű ezüstkupáért folyó városközi bajnokságot, melyet Bucuresti nyert meg Kolozsvárral szemben. Harmadik helyen Brassó végzett. Döntő: 5:2.

A rendezést a brassói Metrom egyesület kiválóan látta el.

Csütörtökön este állítják össze a Jugoszlávia elleni román válogatottat

Timisoara, május 2. A vasárnapi Venus—Ripensia mérkőzés után a válogatóbizottság ülésre ült össze Marinescu tábornok elnöklétével, melyen a Kispeszt elleni szerdai és csütörtöki mérkőzésekre a következő két válogatott csapatot állították össze:

Szerdára: Pavlovics, Burger—Sfera, Vintila—Fieraru—Demetrovics, Orza—Ploesteanu—Barátky—Bodola—Dobay. A második féldőben a csatársor a következő lesz:

Praszler, Reiter, Bodola, Barátky, Dobay.

Csütörtökre: Iordachescu (Szadovszky), Duce—Damian (Felecan I), Páll—Juhász—Lupas (Nistor), Praszler, Reiter—Marksteiner—Spielmann—Ene. A második féldőben a csatársor a következő lesz: Orza, Ploesteanu, Marksteiner, P. Valcov, Ene.

A Jugoszlávia elleni végleges válogatottat csütörtökön este állítják össze:

A Viktoria veresége révén nyolc csapat vergődik a kiesési zónában

Több meglepetést hozott a Nemzeti Bajnokság hetedik fordulójá

Cluj, május 2. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság hetedik fordulójának legnagyobb meglepetését az aradi Gloria szállította. A kiesési veszélyétől fenyegetett aradi csapat kolozsvári otthonában győzte le a Victoriát és ezzel a kolozsvári csapatot is a kiesési zónába utasította, ahol ezidőszent nyolc csapat foglal helyet. A kiesési zónában a helyzet egészen különös: mindössze három pont a különbség az ötödik és utolsó helyezett között. A bajnokok találkozája Temesváron döntetlenül végződött, az FC Carpați együttesre meglepetésre Resicán vereséget szenvedett. Eredmények:

Cluj, Gloria—Victoria 2:1 (1:0). Kétezer néző jelenlétében, Emil Kroner vezetése mellett folyt le a játék, amelyet a Gloria nagyon lelkes játéka jellemezett. A tartalékos Victoria nem tudta ellenfele nagyobb lendületét beérni. A gólokat Tudor (2) és Páll (11-esből) rúgták.

Temesvár. Ripensia—Venus 1:1 (1:0). Bíró P. Kroner, 5000 néző. Érdekes és izgalmas mérkőzésen a Ripensia jobbnak bizonyult. Az első gólt a 33. percben a Ripensia érte el, a II. féldőben a Venus egyenlített. A 26. percben Marksteiner kezelés miatt a Ripensia javára megítélt tizenegyest nem tudta érvényesíteni.

Arad. AMTE—Sp. Studentesc 1:0 (0:0). Bíró dr Rusu. Zuhogó esőben folyt le a nem tulságosan nivós mérkőzés, melynek győztes

gólját kavarodásból a II. féldő 19-ik percében Léb lötte.

Ploesti. Kinizsi—Tricolor 2:2 (1:1). Bíró T. Iliescu. 4000 néző, góllövők: Moletti és Kocsis, illetve Boksa és Tierjung. Durva játék.

Bucuresti. Rapid—Juventus 4:0 (0:0). Bíró dr Morar, 5000 néző, góllövők: Barátky (2), Moldovan és Vintila.

Resica. UDR—Carpați 2:0 (1:0). Az UDR csapata igen nagy lendülettel játszott.

Nemzeti Bajnokság B)

A Mures már biztos csoportbajnok

Temesvár. TMAC—Rovine Grivița 9:0 (3:0). A mérkőzést Marinescu tábornok is végignézte.

Marosvásárhely. Törekvés Nagyvárad—Monopol 2:2 (1:1).

Aranyosgyéres. Mures—Sodronyipar 2:1 (1:1), bíró Ceauoreanu, 1500 néző. Nagy küzdelem után a szerencsésebb csapat nyerte a „derbyt“ és vele együtt valószínűleg a csoportbajnokságot is.

Nagybánya. Tricolor—HTV 4:1 (2:0).

Lupény. Minerul—CFR Piski 4:0 (2:0).

Brassó. Prahova—ACFR 3:1 (1:0).

Braila. Dacia Unirea—Mociornița 2:0 (0:0).

Iasi. Textila—Traian 3:0 (2:0).

Kisenev. Gloria CFR—Mihai Viteazul 10:0 (6:0).

Bucuresti. Makkabi—Telefon Club 1:0 (1:0), Turda—AC Constanta 3:2 (2:0).

Nagyvárad. Crisana—Universitatea 2:0 (1:0), bíró Teutu. Az egyetemi csapat már az első percekben elvesztette győzelmi esélyeit, mert Moldovan kapus egy összecsapásnál kartörtést szenvedett és az U tovább tíz emberrel játszott.

NAC—Unirea M. V. 3:0 (2:0), góllövők: Haláti (2) és Scherz.

Uj üzlet

Uj üzlet

WE-EGO

CLUJ, REGELE FERDINAND 8.

Női, férfi és gyermek cipők

állandóan nagy választékban

Külön méretosztály. Talpba vésett árak

Uj üzlet

Uj üzlet

Kerületi bajnokság

Cluj, KMSC—KAC 1:0 (1:0). Napoca—UEC 3:2 (2:1).

Ifjúsági bajnokiak: CFR—Corvinus 4:2 (2:0). Napoca—KAC 4:1 (2:0). Victoria—Echo 5:2 (1:2).

Barátságos mérkőzések

A bucaresti Makkabi legyőzte a Kinizsit

Nagyvárad, NAC—Victoria Cluj 2:2. Góllövők: Haláti (2), illetve Cornea és Bokor. Bucuresti, Makkabi—Kinizsi 4:2 (1:0).

3000 néző. A Makkabi pompás játékkal győzött.

A Nemzeti Bajnokság állása:

1. Venus	18	12	6	—	40:12	39
2. Ripensia	17	9	4	4	41:28	22
3. FC Carpați	17	7	5	5	22:22	19
4. AMTE	18	7	5	6	31:30	19
5. Victoria	18	7	3	8	32:29	17
6. FC Rapid	18	6	5	7	30:24	17
7. Juventus	18	7	2	9	34:34	16
8. Sp. Studentesc	18	5	5	8	24:29	15
9. Kinizsi	18	4	7	7	39:44	15
10. Tricolor	18	6	3	9	18:32	15
11. UDR	18	5	5	8	20:31	15
12. Gloria	18	4	6	8	21:37	14

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Péntekig tart a mozhelyaras vigjáték-ciklus

A színház kísérlete, hogy a tavaszi évad végén rendkívül olcsó helyárák mellett bemutassa megegyezően az évad négy nagyszerű vigjáték-ujdonosságát, rendkívül meleg fogadtatásra talált a közönség részéről. Már az első hirdetésny megjelenése után tömegesen kezdtek vásárolni a ciklus jegyeit. Ami különösen érdekes: igen sokan jelentek meg a pénztárnál olyanok, akik már látták a kiválasztott négy nagyszerű vigjátékot és most

felhasználják az alkalmat, hogy potom pénzért megegyezően gyönyörködhesseken az év legmulatságosabb darabjaiban.

A ciklus propaganda-vigjátékai szerdán: Francia szobalány, csütörtökön: Angyalt vettem feleségül és pénteken: Havasi napsütés.

A jelek szerint zsúfolt házak fogják igazolni a mozhelyaras vigjáték-propaganda-ciklus eszméjét.

Szombat este lesz a Sasfiók felújítása

A végéhez közeledő kolozsvári tavaszi idény még egy nagy attrakciót hoz: szombat este együttesünk előadja a Sasfiókat. Ez a nagyszabású, annyi korszerű gondolatból fűtött, szenvedélyesen izgalmas színmű ezáltal egészen új szerű és eredeti elgondolásban kerül színre.

A Sasfiókat Kádár Imre rendezte, a diszleket Rajnai Sándor tervezte. A címszerepben Fényes Alice jelenik meg abban a feladatban, amelyre évek óta készül s amelyben színészi egyéniségének minden adottsága alkalmat kap az érvényesülésre. Flambeau

gazdag szépségű, robusztus szerepében Borovszky Oszkár jut méltó feladathoz. Metternich alakját Kovács György eleveníti meg, aki teljesen új felfogásban hozza elénk az eszes, sima, nagy koncepciójú kancellár alakját. A többi szerepekben a színház teljes gárdája, kibővített zenekar és rengeteg kardiális és statisza segíti a rendezőt a hatalmas tömegeket mozgó darab megfelelő megjelenítésében.

Mindenesetre a Sasfiók lesz az évad legnagyobb méretű előadása.

HETI MUSOR:

Kedd 9: Fűszer és csemege. (Mozihelyárákkal. A színház négy napos vigjáték-propaganda ciklusának első estéje.)

Szerda 9: Francia szobalány. (Mozihelyárákkal. A színház négy napos vigjáték-propaganda ciklusának második estéje.)

Csütörtök 9: Angyalt vettem feleségül. (Mozihelyárákkal. A színház négy napos vigjáték-propaganda ciklusának harmadik estéje.)

Péntek 9: Havasi napsütés. (Mozihelyárákkal. A színház négy napos vigjáték-ciklusának utolsó estéje.)

Szombat d. u. 4: Gyimesi vadvirág. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárákkal.)

Szombat este 9: Sasfiók. (Rostand monumentális színműve teljesen új rendezésben, új kiállításban, Csajkovszkij, Beethoven, Strauss kísérezésével. Rendező: Kádár Imre. A reichstadti herceg: Fényes Alice, Metternich: Kovács György, Flambeau: Borovszky Oszkár m. v., Erényi Böske, Beness Ilona, Czopán Flóri, Feledi Éva, Rajnai Elli, Tompa Sándor, Csóka József, Jene: János, Lantos Béla, Fülöp Sándor, stb. fellépésével. A diszleket Rajnai Sándor tervezte. A premierbérlok helyeit péntek délig tartja fenn a pénztár.)

Vasárnap d. u. 3: Egy bolond százat csinál. (Olcsó helyárákkal először!)

Vasárnap d. u. 6: Sasfiók.

Vasárnap este 9: Mítét. (Tomcsa Sándor óriási sikerű vigjátéka, harmadszor.)

Hétfő 9: Sasfiók.

A SELECT MOZGO MUSORA:

Alarcos ember II-ik része. Az utóbbi évek legszenzációsabb kalandorfilmje, fészerepekben: Tonto, a rézbőrűek vezére és Silver, az ördögös ló.

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Az év legnagyobb sikere: Dráma Sanghaiban. Főszerepekben: Inkinisoff, Louis Jouvet és Cristiane Mardaryne.

A CAPITOL MOZGO MUSORA:

Premierslágér! Botrány a Broadwayon. Főszereplők: Disc Powell, Pat O'Brien és Dick Foran. Músor előtt: Uj világhírűadó a legújabb eseményekkel!

RIO MOZGO MUSORA:

3, 6 és 9 órákor két sláger: I. Garcia futárja. Izgalmas kémdráma. Fősz.: John Boles, Barbara Stanwick és Wallace Berry. II. Az elsodort ember. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Jean Hersholt és Don Ameche. III. Híradó. Következő műsorunk: I. Koldus és királyfi. II. A dzsungel királynője.

— Fordítás bármely nyelven, másolás Dr Mandel Fordító Irodában Str. Memorandului 24.

Poloskát
legjobb módszerrel
Deák mérnök
Cluj, Piața Unirii 7. Telefon 17-17.

KÖZGAZDASÁG

Megkezdték a második évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadását

Bucuresti, május 2. A nemzetgazdasági minisztériumban a Külkereskedelmet Irányító Igazgatóság megkezdte a második évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadását. Ennek most fokozott jelentőséget ad az a körülmény, hogy a szabadforgalmi devizák ellenében is csak azok a cégek importálhatnak, amelyeknek rendes behozatali kontingenst állapítottak meg. Értesül-

seink szerint az importkéréseket felülvizsgáló bizottság minden gépkatrészre és gépre vonatkozó kérést honorált.

Az eddigi rendszernek megfelelően e héten először az ipar nyersanyagimportjára vonatkozó kérések kiadására kerül sor, míg a kereskedőknek a készárak behozatalára vonatkozó engedélyeit ezt követően adják ki.

A pénzügyminiszter újabb árveréseket tartat a vámhivatalokban levő elkobzott árukra és tárgyakra

Bucuresti, május 2. A pénzügyminiszter — amint azt közöltük — árveréseket rendelt el a vámkezegek által elkobzott árukra és tárgyakra, azonban ezek az árverések több vámhivatalnál nem jártak sikerrel. Ezért a pénzügyminiszter az egyes vámhivatalokban újabb árveréseket tartat. A hivatalos lap április 29-i számában megjelent rendelet szerint a következő erdélyi

vámhivatalokban lesznek újabb árverések: Május 22-én Nagybányán, május 24-én Brassóban május 25-én Nagyváradon, május 31-én Kolozsváron, június 2-án Gyulafehérváron.

A hivatalos lap 99. száma (Partea II.) részletesen felsorolja az árverésre kerülő árukat és tárgyakat.

Tíz kilónál könnyebb csomagot nem vesz fel a vasut. A CFR vezérigazgatóság közlése szerint a postaigazgatósággal történt meg egyezés alapján a jövőben egy szállítólevéllel csak 10 kilogrammál nehezebb sulyú küldeményt vesz fel a vasut, mert az ilyen csomagok szállítására a postának van monopóliuma. Kivételt képeznek az újságsomagok, mezőgazdasági küldemények, sörélesztő és film. Amennyiben ezekből a cikkekből több csomag együttes sulya nem éri el a tíz kilogrammot, egy szállítólevél alapján szállítja a vasut.

A nagyvállalatok légvédelmi költségei hat év alatt fizethetők. A légügyi és tengerészeti minisztérium a nemzetgazdasági minisztériummal egyetértésben az országban működő nagypari vállalatok kérésére vonatkozólag a légvédelmi törvénnyel kapcsolatosan — mint megírtuk — azt a határozatot hozta, hogy a vállalatok benyújtásának határidejét május 6-ig meghosszabbították. A légvédelmi törvény 31. és 43. szakasza által létesített bizottságokban a nemzetgazdasági minisztérium egy-egy

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

képviselője is résztvesz. Az egyes vállalatok részére megállapított légvédelmi költségek fizetését hat évre felosztották. A törvény 16. szakaszának c) pontja alatt felülvizsgált földalatti raktárak létesítése csak a nagyobb városokban és ipari központokban működő folyékony tüzelőanyag (petróleumtermék) kereskedők részére kötelező. Esetenként fogják megállapítani, hogy mely vállalatok kötelezettek a földalatti raktár megépítésére. A törvény-magyarázó rendelet végleges megszövegezésére alakult bizottságban a nemzetgazdasági minisztérium egy megbízottja is jelen lesz. Meghívást kapnak a bizottság ülésére az összes érdekelt szakmai képviselők delegátusai is.

Elismert céhek. A Hivatalos Lap április 28-iki számában közölt rendelet szerint a következő erdélyi és bánáti céhek jogszemélyiségeit ismerte el a munkaügyi miniszter: A borbély és fodrászmesterek Temes tartományi céhe, Temesvár székhellyel, a magántisztviselők Szamos tartományi céhe, Kolozsvár (Str. N. Iorga 16.) székhellyel. Ugyanez a Hivatalos Lap közli a munkaügyi miniszternek azt a rendeletét, amely szerint a cukrász és rokonipari szakmák alkalmazottait kiveszi az élelmezési munkások céhéből és önálló cég alakítására utasítja. Ugyancsak önálló cég alakítására utasítja a cukrász és rokonipari szakmák főnökeit is.

Zürichi árfolyamok (május 2.): Márka 178.60, holland forint 237.45, dollár 445.62, font 20.855, francia frank 11.80, olasz lira 23.43, pengő 88.—, dinár 10.—, lej 3.25, zloty 83.75, belgas 75.75.

Milyen árfolyamon számolják el a vámhivatalok a devizákat május hónapban

Bucuresti, május 2. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a vámhivatalok számára, május hónapra, a következő hivatalos devizaárfolyamokat állapította meg:

Aranyfont	1.122.77 lej
aranydollár	230.71 „
arany svájci frank	44.52 „
arany francia frank	9.04 „
angol font (papír)	662.40—672.75 „
palesztinai font	663.09—673.44 „
egyiptomi font	679.65—690.— „
dollár	141.51—143.58 „
svájci frank	31.74—32.22 „
francia frank	3.66—3.81 „
holland forint	75.14—76.31 „
márka	40.50—41.50 „
svéd korona	34.14—34.69 „
pengő	26.50—27.— „
belgas	23.80—24.15 „
török font	82.—83.— „
olasz lira	7.172 „
cschkorona	4.68—4.77 „
dinár	2.898—3.05 „
lewa	1.60—1.68 „
drahma	0.99—1.— „
zloty	22.23—23.75 „

A fenti árfolyamok május 1-től újabb intézkedésig érvényesek.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52—143.59
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.69—76.87
svájci frank	31.81—32.29
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.60
pengő	25—27
cschkorona (hivatalos)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szilárdabbak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta 1700—1750
angol font, 30%-os szabadkvóta 1685—1720
angol font, 20%-os kvóta — 1400—1420
angol font, 40%-os kvóta — 1066—1075
holland forint, 30%-os sz.-kvóta 187—193
dollár, 30%-os szabadkvóta — 358
svájci frank, 30%-os kvóta — 88—91
francia frank, 30%-os sz.-kvóta 9.55
belgas (kliring) — 60
belgas, 15%-os — 61
zloty, 30%-os kvóta — 67.50
svédkorona, 30%-os kvóta — 87.50

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, május 3.

Bucuresti. 7.30: Torna, hírek, hangverseny, tanácsok. 13: Kulturális hírek, sport. 13.10: Hangverseny. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Hanglemezek. 19: Időszéri anyag. 19.15: Hanglemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Hangverseny. 21.05: Debussy. 22: Hírek. 22.15: Ének. 22.40: Cselló. 23: Hírek. 23.15: Zene, majd hírek külföldre német és francia nyelven. A hírek után közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek. 11: Hírek. 13.10: Zene. 13.30: Hírek. 15.30: Hírek. 18.45: Nóták. 20.10: Lengyel művészcsere. 21.10: Hamburgi menyasszony. 22.15: Hírek. 22.20: Zene. 24: Zene.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előfizetés mellett közlünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk.

LAKASAT CSAK VALÓDI VERT CSIP. KÉNY, KÉSZÜLT „DER-BESC“ FÜGŐNY, AGY- és ASZTALTERÍTŐ DEKORÁLJA TÖKELETESEN. Kívánt méretben. Állandó mintaterem. Regele Ferdinand 11, emeleten.

Simon fordítóirodában fordítások, másolások minden nyelven szakszerűen készülnek. Str. Regina Maria 13. Emelet.

Zongora, rövid, keresztúros eladó vagy bérbeadó. Rosenfeld, B. L. Pop 10.

Tanítványképzés! Kosmetika „Boté“ Hamburg. Regele Ferdinand 34/II.

Téjfeldolgozó üzemet, vagy bármilyen felszerelési tárgyat keresek. Ajánlatokat Krausz Saumare, Petre Cercul 2.

Gyermekszertető, főzni tudó mindenes 3 tagu családdhoz felvétetik. Deutsch, Calea Marechal Foch No. 99.

Vendéglős házaspár (a nő elsőrendű főzőnő) a nyári szezonra (esetleg állandóra) klub, fürdő- vagy nyaralóhelyen levő orth. köser konyha vezetését vállalja. Megkeresést „Életlehetőség“ jellegre a kiadóba.

Fogorvosi rendelő nagyvárosban, régi jó praxis, bérbeadó. Ajánlatokat „Rendelő“ jellegével a kiadó továbbít.

Clujon 30 éve fennálló jól bevezetett gazdaságon felszerelt nyomodába, az egyik társ kivándorlása miatt másik társ kerestetik. Esetleg teljesen átadó. Jelige: „Corvinus.“

Angolul, németül beszélő uriházból való intelligens zsidó lányt keresek serdülő lányka mellé. Ajánlatokat továbbít Anghel depozit de ziare Sighet.

Intelligens izraelita nő házvezetőnői, esetleg anyahelyettesi állást keres. Satumarei fiókiadóhivatal Teofil Dragos 14.

Férjhezadnám 200.000 lej hozománnyal leányomat intelligens, zsidó érzelmű 30—35 éves uriemberhez. „Önálló egzisztencia“ jellegre Új Kelet fiókiadóhivatala Satumare, Teofil Dragos 14.

Fogtechnikus, perfekt munkás, hosszú éves gyakorlattal, teljes felszereléssel állást keres. Szatmári, Cernauți, Isopescu 1/a.

Kapualatti különbejáratu parkettes butorozott szoba vízkagylóval és fürdőszobahasználattal 1—2 személy részére kiadó. Calea Regele Ferdinand 89. fsz. 3 ajtó.

Házasság céljából megismerkedne 45 éves válófélben levő izr. kiskereskedő magához illő, hozománnyal rendelkező asszonnyal, vagy leánnyal. Leveleket „Házasság“ jellegre.

Ami régen volt...

„A galileaiak megállottak helyüket minden ellenséges támadással szemben, mert ifjú koruktól kezdve értelek a harchoz és mindig jelentős számú seregük volt. A férfiak sohasem voltak bátorság híján s az ország férfiak híján. Buja, legelőkhöz dus, mindenféle növényben és fában bővelkedő ország ez... Ugyanezen okokból sok város épült ezen a földön és a falvak lakossága is egy sűrű a föld termékenysége folytán, hogy a legkisebb helységnek is, mintegy 15 ezer lakosa van.“

Josephus Flavius, a zsidó háború történésze írta e sorokat. Azóta lokatlan föld lett az egykor buja és termékeny, gazdag és sűrűn lakott Galileából. Ma zsidók százai keresnek kétségbeesetten új otthon a világ legkülönbözőbb vándorútjain. És Galileában százai számúra van hely! Nézzétek a fenti térképet, amely a régi Galileát ábrázolja! Mily sűrűn lakott gazdag ország volt — és ma elhagyott és néptelen!

Aki segíteni akar a német zsidók és a többi hontalanok tragikus sorsán, konstruktív és tartós megoldás érdekében, — az segítse hozzá a Palesztinai Földalapot, hogy kolonizációs területeket szerezzen meg Galileában a mai és holnap nemzedék számára!

Váltsátok meg Galilea földjét!

UJ KELET *Legújabb hírek*

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Berlinben egyébként választ várnak az „egyszeri” javaslatra, amelyet Hitler Lengyelországnak tett, valamint az angol-német hottaegyezmény felmondására, amit német körökben igyekeznek olybá beállítani, mintha nem annyira felmondást jelentene, mint inkább felhívást Angliához új tárgyalások kezdésére. Beavatott nemzeti szocialista vezetők azonban meg vannak győződve arról, hogy sem London, sem Varsó nem fognak válaszolni. A német sajtó mindenestre igyekszik ezt a fikciót felszínen tartani, hogy majd adott esetben hivatkozhatssanak — akár a leszerelés ügyében — arra, hogy a Führer „nagyjelkü” békejavaslatát ismételtelen válasz nélkül hagyta a világ. Elyenirányu manőverek már kialakulóban vannak a német sajtóban.

Budapest, május 2. (Rador). Azon szlovákiai hírrel kapcsolatban, hogy Teley gróf és Csáky gróf Berlinbe Mussolini által jóváhagyott oly tervet vittek, mely Szlovákiának a magyar állam kereteibe helyezését foglalja magába, budapesti hivatalos körökben kijelentik, hogy semmit sem tudnak Teley gróf és Csáky gróf legutóbbi római megbeszéléseiről, sem az általuk Berlinben szombatban kezdett tanácskozásokról.

Bucuresti, május 2. A Timpul május 3-i keltezésű számában párizsi levelezőjétől a következő tudósítást közli: A Temps pozsonyi tudósítást közli, melyből az tűnik ki, hogy Szlovákiának Magyarországhoz való bekebelezése a megvalósulás útján lenne. Híre jár, hogy Teley gróf magyar miniszterelnök és Csáky gróf külügyminiszternek római látogatásuk ideje alatt sikerült volna meggyőzniük Mussolinit, hogy elérkezett Szlovákia Magyarországhoz való bekebelezésének pillanata. Mussolini támogatását bírva, a magyar kormány Berlinben Hitler hozzájárulását kérte volna. Pozsony falaira németnyelvű falragaszokat függesztettek ki ezzel a felirattal: „Anschluss akarunk!” Ezeket a falragaszokat a szlovákok letépték. Másrészt a Pozsonyban megjelenő Grenzbote című német lap váratlanul barátságos magatartást vett fel Magyarországgal szemben.

Memelt bekebeleztek Kelet-Poroszországba

Berlin, május 2. A DNE jelenti, hogy tegnap Memelben nagyszabású ünnepek zajlottak le, amelyek során Memelt ünnepélyes keretek között Kelet-Poroszországba bekebelezték be.

Koch, Kelet-Poroszország miniszterelnöke kijelentette, hogy Memel gazdasági, szociális és kulturális ujjíteremtéséhez ötvenmillió márkára van szükség.

Egy angol lap jogosnak itéli az autózstradát

Newyork, május 2. A német távirati iroda jelentése szerint a Daily News azon véleményének ad kifejezést, hogy Hitlernek a birodalom és Kelet-Poroszország között létesítendő autózstradára irányuló kérése jogosult.

Magyarország békét akar

Budapest, május 2. (Rador). Hóman kultuszminiszter Székesfehérváron beszédet tartott és Magyarország külpolitikájával foglalkozva, többek között ezeket mondotta:

— Magyarország kimélyítette viszonyát Olaszországgal és Németországgal, jó barátot keresett és talált Lengyelországban és megértést próbál keresni Jugoszláviában is, amely a szerb és horvát népeket öleli fel. E népek a történelem folyamán gyakran voltak Magyarország fegyverbarátai. Magyarország külpolitikája a béke szolgálatában áll, de nem a lemondásra alapított béke, hanem a megértésen és igazságon alapuló béke szolgálatában. Mi biztosítani akarjuk ezt a békét, amikor jogaink elismerését kérjük és amikor az igazságtalanságok helyrehozatalán, békés elökészítésén dolgozunk. Erős történelmi és természeti törvények kötelezik a Duna-medencében élő népeket a békés együttélésre és együttműködésre. Magyarország megerősödése ezen népek érdekében áll. Magyarország békepolitikája a békének a Kárpátok és a Duna-medencéjében való helyreállítására irányul, amit erőszakkal romboltak le ezeltől husz évvel. Magyarországnak semmilyen ellenséges szándéka nincs a többi szomszédállammal szemben.

Olaszországot kéri fel Németország és Lengyelország közötti közvetítésre

Róma, május 2. Olasz politikai körök nyugalmal itélik meg a nemzetközi helyzetet. Ugyanakkor azonban felháborodásuknak adnak kifejezést amiatt, hogy a szovjet be akar avatkozni az európai politikába. A Popolo di Roma szerint ma már Londonban is látják, hogy a szovjet csak saját malmára akarja hajtani a vizet és hogy azt akarja kiereszkolni Londontól és Párizstól, hogy a biztonsági rendszerbe vonják be Hollandiát, Svájcot, Litvániát, valamint Észt- és Lettországot is.

A magyar államférfiak befejezték berlini tárgyalásaikat

Berlin, május 2. Teleki Pál magyar miniszterelnök és Csáky István magyar külügyminiszter három napban megállapított hivatalos látogatása kedden reggel véget ért. A magyar államférfiak kedden délelőtt 11 órakor külön vonaton elutaztak Berlinből. A pályaudvaron a magyar államférfiak bucsuztatására megjelent Ribbentrop külügyminiszter, Lamers és Meisner miniszterek, Weisecker külügyi államtitkár, Keitel vezérezered, valamint számos előkelőség, Teleki és Csáky szerdán reggel érkeznek vissza a magyar fővárosba.

Berlin, május 2. Jólétesült körök szerint

A lap úgy értesül, hogy Olaszországot akarják felkérni, hogy közvetítsen Lengyelország és Németország között. A helyzet — írja a lap — azonban ma már nagyon elmérgesedett.

Hír szerint Beck a Hitlernek adandó válaszában hangsúlyozni fogja, hogy a danzig kérdéseket, másrészt a délkelet-európai államok kérdéseit tárgyalják meg, különös tekintettel Magyarországra szomszédaira.

Párizs, május 2. A francia sajtó ismerteti a magyar államférfiak berlini pohárköszöntőit. A lapértésülések szerint a magyar államférfiak berlini látogatása során szorosabbá fűzték a német-magyar barátságot. Megbeszéléseik folyamán kitértek a szlovák kérdésre is.

Milicista jelleggel sorozzák be az angol 20—21 éveseket

London, május 2. (Rador). Az alsóházba benyújtott többszöri törvényjavaslat értelmében minden 20—21 éves fiatallembert ösztörszereknek. Akiket katonai szolgálatra alkalmasnak találnak, milicista jelleggel soroznak be hat hónapi speciális kiképzésre. Ennek befejezése után három és fél évre a segéderőkhöz és póttartalékosokhoz osztják be őket. Bizonyos részüket azonban a repülőknél és tengerészetenél nyer beosztást. A törvénytervezet szerint az intézkedéseket Észak-Irországnak is kihirdetik, de valószínű, hogy csak súlyos esetben, vagy háború esetén.

Ismertes, hogy Ulster miniszterelnöke kérte a tervezetnek Észak-Irországra való kiterjesztését is, viszont De Valera szót emelt annak Eire államban való alkalmazása ellen. A törvénytervezet ennek dacára előírja, hogy Eire állam és a dominiumok Angliában élő polgárait is alávetik a sorozási kötelezettségnek.

Az egészségügyi minisztérium tervei szerint háború esetén három millió londoni asszonyt és gyermeket fognak kevésbé veszélyes helyre szállítani.

Gafencu kihallgatáson jelent meg XII. Pius pápánál

A román külügyminiszter meghosszabbította római látogatását

Róma, május 2. Gafencu román külügyminiszter római tartózkodása előreláthatólag egy-két nappal meghosszabbodik. Gafencu csad szerdán, vagy csütörtökön utazik el Rómából. A sajtó munkatársa előtt kijelentette a külügyminiszter, hogy Olaszországban akarja kipihenni fáradalmait. A budapesti Uj Nemzedék római tudósítója előtt tett nyilatkozatában Gafencu kijelentette, hogy európai útjával nagyon megvan elégedve.

Gafencu Rómából egyenesen Belgrádba utazik, ahol körutja végetér. Szerdán a román külügyminiszter nagyobb körpülést tett Róma fölött az olasz kormány által rendelkezésére bocsátott gépen. Gafencu kihallgatásra jelent meg a pápánál. Ez a ki-

hallgatás udvariassági jelleggel birt, mivel a Vatikánvárosi román követséget nemrégben emelték nagykövetségi rangra.

Vatikánváros, május 2. Gafencu Petrescu Comnen vatikánvárosi román nagykövet kíséretében jelent meg kihallgatáson a pápánál. A kihallgatás háromnegyed óra hosszát tartott, majd a román külügyminiszter Magliane bíboros-államtitkáránál tett látogatást.

Gafencu az olasz királynál és Mussolininál

Róma, május 2. Hétfőn reggel 9 órakor Viktor Emanuel király és császár kihallgatáson fogadta Grigore Gafencu külügyminisztert. Délben Mussolini fogadta Gafencut.

A kairói arab konferencia újabb javaslatokat intézett Londonhoz a Palesztina-kérdésben

Kairó, május 2. A Reuter tudósítója jelenti, hogy a kairói Palesztina-értekezleten, amelyen az arab államok és a palesztinai arabok képviselői vettek részt, újabb javaslatot dolgoztak ki, amelyet az angol kormányhoz intéznek. A javaslat a következő pontokat tartalmazza:

1. A rend és a nyugalom helyreállítása után nemzeti kormány alakuljon Palesztina-

nában palesztinai miniszterekkel, angol kormánytanácsosok közreműködése mellett.

2. A zsidó bevándorlást a legközelebbi öt évre 75 ezer emberre korlátozzák, beleértve azokat az illegális bevándorlókat is, akik az utóbbi hónapokban jöttek Palesztinába.

3. A zsidó földvásárlást kössék olyan

feltételekhez, amelyeket a nemzeti kormány és a fölkormányzó fog együttesen megállapítani.

4. A palesztinai nemzetgyűlés, amely az ország egész lakosságát képviseli, három év után újból meg fogja vizsgálni a helyzetet és alkotmányt fog adni az országnak.

Kairói beavatott körök tudni vélik, hogy ha az angol kormány elfogadja ezeket a javaslatokat, az arabok képviselői fel fogják szólni a palesztinai arabokat, hogy szüntessék be a zavargásokat.

Arab felkelők megütözték az angol hatóságokkal

Jeruzsálem, május 2. Haifa környékén egy új vezér, Abu Baker irányítása mellett a felkelők harcra szálltak a katonasággal. Azután Nazaret felé vonultak el, ahol a Farhun család tagjai ellen intéztek támadást. Ez a család angol-barát érzelmeiről ismeretes. A család két házát, valamint néhány középületet felgyújtottak. A támadás során egy arab asszony meghalt, egy apóca megsebesült, míg a család egyik tagját a felkelők magukkal cipelték. A hatóságok szigorú intézkedéseket tettek a rend fenntartására. A város főterén kedden reggel merényletet is követtek el, amelynek egy lapszerkesztő esett áldozatul.

Május 31-ikén végetér a tanítás a középiskolákban

Bucuresti, május 2. A közoktatásügyi miniszter a következő rendeletet juttatta el az iskolaiügyi inspektorátusokhoz az elméleti középiskolák tanévének bezárásával kapcsolatban: Az előadások május 31-ikén este érenek véget, kivéve a nyolcadik osztályokat, amelyekben már május 20-ikán végetér a tanítás. Junius 1. és 8-ika között országórhelyet rendeznek. A nyolcadik osztályok vizsgái 12 és 28-ika között fognak lezajlani. A vizsgák anyagát későbbi időpontban hozzák nyilvánosságra.

Elsülyedt egy japán falu

Tokió, május 2. Akita tartományban elsülyedt egy Ajtava nevű falu. A különös elemi katasztrófánál 100 ember eltűnt, ezer ház pedig elpusztult.

Amerika nem tekinti hivatalos válasznak Hitler beszédét

Roosevelt vasárnap válaszol Hitlernek

WASHINGTON, május 2. Hull amerikai külügyi államtitkár hétfőn este egy sajtófogadáson kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya nem tekinti Hitler beszédét hivatalos válasznak.

NEWYORK, május 2. A daily Telegraph washingtoni levelezője úgy értesül, hogy Roosevelt elnök vasárnap a rokkantak szövetségének közgyűlésén válaszol Hitler kancellárnak. A lap szerint Roosevelt újabb kérdéseket vet fel Hitler előtt és módot fog találni arra, hogy konkrét tárgyalási formát ajánljon, mert ettől várják a világpolitikai feszültség enyhülését és a világbéke eljövételét.

Önkormányzatot kap Ruszinszko

Budapest, május 2. A 8 Órai Ujság értesülése szerint rövidesen megjelenik a ruszin föld önkormányzatát szabályozó kormányrendelet. Ruszinszko élére, hír szerint, öttágu kormányzótanácsot neveznek ki, amelynek elnöke Kozma Miklós volt magyar belügyminiszter lesz. A kormányzótanácsban helyet kap Bródi András volt ruszin miniszterelnök is.

— Előbb agyonszurkálta feleségét, azután harakirit követett el egy román gazdaember. Galatiból jelentik: Foltesti-Covorlui községben egy Nicolae Ion nevű gazdaember öszveszett feleségével, kést rántott és 36 szurást ejtett rajta. Az eszétvesztett gazda azután harakirit követett el. Mindkettőjük hullájára a másik szobában síró gyermekek által csapott zajra elősiető szomszédok találtak rá.

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMASA
BUN DE IMPRIMAT